

Iktatta képviselő- és szenátorjelöltjeinek dossziéit a Maros megyei RMDSZ

Erős közösségi jelzés a 36 ezer támogató aláírás

Fotó: Menyhárt Borbála

Tegnap délelőtt iktatta az RMDSZ Maros megyei szervezete a szövetség parlamenti képviselő- és szenátor jelöltjeinek a dossziéit a Maros megyei választási irodában. Ezt követően Csibi Attila Zoltán, a Maros megyei RMDSZ elnöke rövid sajtótájékoztatót tartott, ismertette a szövetség legfontosabb célkitűzéseit, illetve megköszönte annak a több mint harminchatezer személynek a bizalmát, akik aláírásukkal támogatták az RMDSZ jelöltjeinek az indulását a parlamenti választásokon.

Menyhárt Borbála

Az eseményen, amelyen jelen voltak többek között a megyei RMDSZ parlamenti képviselő- és szenátorjelöltjei, valamint a szövetség polgármestereinek egy része is, Csibi Attila Zoltán hangsúlyozta: erős közösségi jelzésként értékeli azt, hogy több mint harminchatezer Maros megyei lakos támogatta aláírásával az RMDSZ jelöltjeinek az indulását a parlamenti választásokon.

– Tudjuk, hogy a megye magyar lakossága felelősséggel gondol a jövőre, ezért erős, a megye fejlesztése iránt elkötelezett csapatot küldünk pályára december elsején.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

A „megunthatatlan” 30. fejezete

Minden eddiginél több programmal – összesen 112 rendezvénnyel – és természetesen a legfrissebb erdélyi és magyarországi irodalmi termésrel várja közönségét november 14–17. között a három évtizedet megélt Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár.

4.

Amalfi-part – a nápolyi Riviéra

Több turisztikai kínálatban is szerepel hajóút Nápolyból az Amalfi-partig. A célpont Amalfi és Positano, illetve Capri szigete. Online érdemes helyet foglalni és befizetni.

5.

Komitas, az „örmény Bartók”

Tizennegyedik alkalommal szerveznek örmény kulturális napokat Marosvásárhelyen október 11-13. között; az idei rendezvénysorozat témája – Komitas, az „örmény Bartók” születésének 155. évfordulója alkalmából – az örmény zene. Klasszikus, egyházi és népzenei koncertek és előadások, műhelyfoglalkozások, zenei témájú városi séta várja az érdeklődőket.

15.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Őszi
szőnyegvásár!
Ne hagyja ki!

Október 14–20. között
térjen be a
SAMIRA üzletbe:
Marosvásárhely,
Bartók Béla utca 1–3. szám.

carpeta

Hétfőtől vasárnapig
9–19 óra között
szőnyegek, futószőnyegek
nagy választéka várja,
kedvezményes áron!
Ajándék vár minden vásárlóra!
Bejárat a belső udvarról.
Telefon: 0265-269-295;
0740-187-603.

OKTÓBER

11

7:35 – 16:05
18:42 – 0:30

A nappal hossza: 11 óra 07 perc

PÉNTEK

Ma **BRIGITTA, GITTA**
holnap **MIKSA, EDVIN** napja

Az év **285.** napja,
hátravan **81** nap

naptár

Isten éltesse!

MIKSA: a Miklós régi magyar becéző formájából önállósult.
EDVIN: germán (angolszász) eredetű férfinév, jelentése birtok, vagy on + barát.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2024. október 10.

1 €	4,9763 lej
1 \$	4,5377 lej
100 Ft	1,2462 lej
1g arany	381,7979 lej

IDŐJÁRÁS

Felhős

Hőmérséklet:
max: **19 °C**
min: **10 °C**

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai		
Joker	19, 4, 22, 12, 35 + 8	NOROC PLUS: 0, 0, 1, 3, 5, 0
LOTO 40	1, 9, 34, 6, 23, 35	SUPER NOROC: 9, 6, 4, 0, 0, 7
LOTO 6/45	3, 1, 25, 14, 38, 22	NOROC: 2, 4, 0, 1, 8, 6, 4

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népszerűség szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Egymillió csillag a rászorulókéért

A Gyulafehérvári Caritas szervezésében október 11-én, pénteken (ma) 18 órától kerül sor az Egymillió csillag a rászorulókéért adománygyűjtő eseményre a marosvásárhelyi Színház téren. A mécsesek meggyújtását szeniororomtánc és flashmob követi, majd a Titán együttes koncertezik. A gyerekeknek színezősarkot alakítanak ki. Szózatán az esemény az amfiteátrum előtti téren ugyancsak október 11-én, de 17 órától lesz.

XII. Székelyföldi Vadásznapiak

Október 12-13-án, szombaton és vasárnap az erdőszentgyörgyi Rhédey-kastély parkjában tartják meg a Székelyföldi Vadásznapiakat. Szombaton 10.30-kor kezdődik a főzőverseny, 10.45-től nyílik meg a trófeakiállítás, az ünnepélyes megnyitóra pedig 11 órától kerül sor, amikor a vadászegyesületek bevonulnak a zászlaikkal, ezt követi a Szent Hubertus-mise, a köszöntőbeszéd, a Venator Terrae Siculorum díj, valamint a vándorzászló átadása. 12.30-kor kezdődnek a szakmai előadások, elsőként A világszerte zergebák címmel Tamás Sándor, Kovászna Megye Tanácsának elnöke előadását hallgathatják meg a jelenlévők, 13 órától A sebzett vad nyomában, avagy amit tudni kell a vérebezésről és az utánkeresésről címmel dr. Fodor József-Tamás vadbiológus, dr. Garai Tóth Anna, Garai Gábor, Papandonatu Gábor MVE-tagok, Tankó Attila vadgazda-mérnök beszélgetnek. Moderátor: Czirmai Levente gépészmérnök. 13.40-től Az agarászat története, fajtabemutató címmel Keresztes János, az Országos Agarász Egyesület elnöke tart előadást, 14.20-tól pedig Quo vadis, vadgazdálkodás? címmel dr. Fodor József-Tamás vadbiológus, Barabási Antal Szabolcs mezőgazdasági szakember és Dósa Árpád mezőgazdasági vállalkozó értekezik. 15.20-tól A tiltástól a vadászig (medveügyek Székelyföldön) címmel Tánczos Barna szenátor, volt környezetvédelmi miniszter boncolgatja az igencsak közérdekű témát. 16.30-tól agárfuttatási gyakorlat lesz, 17.15-től pedig a Maros Művészegyüttes előadását tekinthetik meg az érdeklődők. A rendezvényen állandó programok is lesznek: helyi termelői és kézművesvásár, vadászkelekek vására, trófeakiállítás, a legkisebbeket pedig gyerekfoglalkozások várják. A trófeakiállítást vasárnap 10-18 óra között is meg lehet tekinteni.

A Kultúrpalotában látható a Márton Áron-film

Október 11-én, pénteken (ma) 20.30-tól a marosvásárhelyi Kultúrpalotában vetítik Poór István Márton Áron – Erdély püspöke című filmjét. 13-án, vasárnap 19 órától Poór István Eucharisztia című alkotása látható ugyancsak a Kultúrpalotában. Jegyek a helyszínen kaphatók 25 lejért.
Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Ha október, akkor Bernády Napok

Október 21-25. között a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány szervezésében 26. alkalommal tartják meg a Bernády Napokat.

A korábbi évekhez hasonlóan, a fiatalabb korosztály sport- és tematikus vetélkedőkön mértekezhet meg, míg a művészetkedvelők számára kiállításokkal és színvonalas gálaesttel készül az alapítvány.

A rendezvénysorozat október 18-án, a Maros Megyei Múzeummal közösen szervezett *Egy különlegesen nagy-szerű ember (160 éve született dr. Bernády György)* című online vetélkedővel kezdődik. Nem marad el a nagy népszerűségnek örvendő sportvetélkedő sem, Mihály Sándor Szilárd testnevelő tanár irányításával, október 22-23-án, a Szász Adalbert Sportiskolánál.

Október 24-én a Bernády Ház tetőtéri galériájában a Művészeti Líceum diákjainak kiállítás megnyitójára, valamint díjazására kerül sor, majd a hivatalos megnyitó alkalmából

Barabás István- és Barabás Bortnyik Irén-emlékkiállítás nyílik meg a földszinti galériában.

Október 25-én mindenkit szeretettel várnak dr. Bernády György sírjának és szobrának megkoszorúzására. A koszorúzások után a Bernády Házban díjazják a „kincskeresőket”.

A hagyományokhoz híven, a rendezvénysorozatot záró gálaest 18 órakor kezdődik a Kultúrpalota nagytermében. A Bernády-emlékplakett átadása után fellép az est díszvendége, Csákányi Eszter Kossuth- és Jászai Mari-díjas magyar színésznő, érdemes művész, a Halhatatlanok Társulatának örökös tagja, az *Amikor talákoztam Barisnyikokkal* című monodrámával, Kertész Endre csellóművész közreműködésével.

A gálaestre jegyet igényelni telefonon (0265-266-855) vagy személyesen lehet a Bernády Házban (Horea u. 6. szám) hétköznapokon 9–17 óra között, október 14-től, hétfőtől kezdődően.

Fundatia Culturală Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány

2024. október 25. | Kultúrpalota | 18:00 óra

XXVI. BERNÁDY NAPOK

CSÁKÁNYI ESZTER

Amikor talákoztam Barisnyikokkal

csellón kíséri KERTÉSZ Endre

Consiliul Județean Mureș, Maros Megyei Tanács, Művelődési és Sportbizottság, Kulturális Felügyelőség, Kertész Endre és Csákányi Eszter Alapítvány, Népszerűség, ETV, TVR.

TV-közvetítések a Nemzetek Ligájából

Október 11., péntek:

- * 19.00 óra: Észtország – Azerbajdzsán (DigiSport 3)
- * 21.45 óra: MAGYARORSZAG – Hollandia (M4 Sport, DigiSport 3, Prima Sport 2), Bosznia-Hercegovina – Németország (DigiSport 1, Prima Sport 1), Csehország – Albánia (DigiSport 4), Ukrajna – Grúzia (Prima Sport 3)

Október 12., szombat:

- * 19.00 óra: Horvátország – Skócia (DigiSport 3, Prima Sport 2), Bulgária – Luxemburg (DigiSport 4, Prima Sport 3)
- * 21.45 óra: Ciprus – ROMÁNIA (Prima TV), Spanyolország – Dánia (DigiSport 1, Prima Sport 1), Lengyelország – Portugália (DigiSport 2, Prima Sport 2), Szerbia – Svájc (DigiSport 3, Prima Sport 3), Fehéroroszország – Észak-Írország (DigiSport 4)

- * 19.00 óra: Finnország – Anglia (DigiSport 1, Prima Sport 1), Málta – Moldova (DigiSport 2, Prima Sport 2), Örményország – Észak-Macedónia (DigiSport 3, Prima Sport 3)

Október 13., vasárnap:

- * 19.00 óra: Ausztria – Norvégia (DigiSport 1, Prima Sport 1), Görögország – Írország (DigiSport 2, Prima Sport 2), Feröer szigetek – Lettország (DigiSport 3, Prima Sport 3)

RENDEZVÉNYEK

A Teleki Téka rendezvényei a Székelyföld Napok alkalmából

Október 15-től A székely rovásírás emlékei a Teleki Tékában című kamarakiállításra várják az érdeklődőket a könyvtár nagytermébe. 1598-ban készült el Telegdi János Rudimenta priscae Hunnorum linguae... (A hunok régi nyelvének elemei...) című munkája, amely a használatból kiszoruló, feledésre ítélt székely írás (rovásírás) betűit és használatának módját az érdeklődés középpontjába állította. A mű hatásaként a 17-18. században a protestáns és katolikus körökben divattá vált ismerni ezt az írásmódot. A székely írásnak a Teleki-Bolyai Könyvtár gyűjteményeiben fennmaradt kéziratos és nyomtatott emlékeiből állították össze e minikiállítás, amely október végéig lesz megtekinthető. 16-án, szerdán 15-17 óra között a Teleki Téka árkádjai alatt sor kerül a hagyományos Őszi könyvturira, a Nyitott könyvespolc program keretében bevitt könyvek teljes választékából válogathatnak a könyvgyűjtő marosvásárhelyiek. A Nyitott könyvespolc projekt által a Teleki Téka több mint 10 éve járul hozzá a könyvek körforgásához; a könyvtár kapuja alatti könyvespolcra bárki bármikor beviteli megunt, de jó állapotban lévő könyveit, illetve elviheti onnan azokat a köteteket, amelyek hiányoznak otthoni könyvespolcáról. 17-én, csütörtökön 17 órától A grófnő emlékezete címmel különleges tárlatvezetést tar-

tanak A grófnő és könyvtára című időszakos kiállításon. Iktári Bethlen Zsuzsanna, Teleki Sámuel feleségének személyiségét, mindennapjait mutatja be a róla írt gyászbeszéd, visszaemlékezések alapján, illetve a grófnő könyvtáráról mesél a kiállítás kurátora, Lázok Klára.

Októberi KultFeszt Marosvásárhelyen

A gyermekes családok, pedagógusok mindennapjaiban egyre gyakrabban felbukkanó téma, az iskolai zaklatás, illetve annak megelőzése kap hangsúlyos szerepet a marosvásárhelyi Kultúrpalotában október 11-13. között tartandó Kult alternatív kulturális fesztiválon, amelynek mottója: Bullying-prevenció és generációk közti kötélekek. A közérdekű tematikus beszélgetések mellett kiállítások, kézművesvásár, mozgásszínházi előadás, renthagyó dívatbemutató, gyermekprogramok és még bűvészmutatvány is szerepel a programkínálatban, a rendezvénysorozatban a kicsiket-nagyokat egyaránt megnevettető FiziMiska bábművész is részt vesz. A részletes fesztiválprogram a Kult alternatív kulturális fesztivál Facebook-oldalon található meg.

Várvásár, idén utoljára

A hét végén, október 11-étől, péntektől 13-áig, vasárnapig 12 és 19 óra között kerül sor a Vár sétányon az idei utolsó hagyományos kézműves- és gasztronómiai vásárra, amelyre mintegy 80 helyi termelőt és kézművest várnak.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTŰRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Korrupciógyanúba keveredett a volt egészségügyi miniszter

Korrupciógyanúval indult nyomozás Nelu Tătaru parlamenti képviselő, volt egészségügyi miniszter ellen csütörtökön, ezért pártja, a kormányban részt vevő Nemzeti Liberális Párt (PNL), azonnal leváltotta őt a Vaslui megyei szervezet éléről.

A huszvárosi (Huși) kórházban sebésként dolgozó volt minisztert a korrupcióellenes ügyészség (DNA) jászvásári (Iași) kirendeltségére idézték be kihallgatásra, és – a román médiának kiszivárogtatott információk szerint – az ügyészek azzal gyanúsítják, hogy pácienseitől rendszeresen kap hálapénzt. Az utóbbi hónapokban – amióta megfigye-

lés alatt állt – állítólag több mint száz esetben fogadott el kisebb, 100 lej körüli összegeket, sőt tojást és tyúkot is.

A DNA ügyészei csütörtökön házkutatást tartottak a huszvárosi kórházban, de Tătaru lakását nem vizsgálhatták át, mert a törvényhozók ellen csak a parlament jóváhagyásával lehet házkutatást elrendelni, vagy előzetes letartóztatásba helyezni őket.

A december elsejei parlamenti választásokra készülő PNL sietett elhatárolódni korrupcióval gyanúsított tisztségviselőjéről. Tătaru alig érkezett meg a jászvásári DNA-hoz, amikor Nicolae Ciucă pártelnök bejelentette: a párt politikai végrehajtó testülete leváltotta Tătarut a

Vaslui megyei szervezet éléről, a liberális frakció pedig visszahívja a képviselőház egészségügyi bizottságának elnöki tisztségéből.

A liberális pártelnök hozzátette: ilyen körülmények között Tătaru nem szerepelhet a párt parlamenti jelöltlistáin sem.

Nelu Tătaru mindössze néhány hónapig – 2020 márciusa és decembere között – állt az egészségügyi minisztérium élén, de a tárca egyik legismertebb vezetőjének számít, megbízatása ugyanis egybeesett a koronavírus-járvány kitörésével, amikor a válságstáb egyik vezető tisztségviselőjeként folyamatosan jelen volt a híradásokban. (MTI)

Ország – világ

Politikai szakítás a koalícióban

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) országos politikai büroja csütörtökön jóváhagyta a Szociáldemokrata Párttal (PSD) fenntartott politikai párbeszéd megszakítását és a liberálisok kormányon maradását. A testület döntéseiről beszámoló sajtónyilatkozatában a PNL elnöke, Nicolae Ciucă a párt kormányon maradását azzal indokolta: a liberálisok továbbra is meg szeretnék védeni a romániaiakat a PSD túlkapásaitól, és teljesíteni akarják a kormányprogramba foglalt célkitűzéseiket. Ciucă beszámolója szerint az ülésen PNL több megyei parlamenti jelöltlistáját is véglegesítették. (Agerpres)

Bezár a Don menti Rosztovban a román főkonzulátus

Befejezi tevékenységét Rosztov-na-Donu délorosz városban a román főkonzulátus – közölte Marija Zaharova, az orosz külügyminisztérium szóvivője szerdai sajtótájékoztatóján. „Hivatalos értesítés érkezett a román féltől, amely szerint a román főkonzulátus Rosztov-na-Donuban október 14-től megszűnteti a tevékenységét. A konzuli szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos feladatokat az érintett körzetben az ország moszkvai nagykövetségére ruházzák át. Ez a lépés az orosz fél azon döntése miatt történt, hogy felmondta a román konzulátus rosztov-na-donu-i megnyitására szóló kétoldalú kormányközi megállapodást” – mondta a szóvivő. Zaharova közölte, hogy a vonatkozó orosz döntés tavaly decemberben született, válaszul a román hatóságok barátságtalan intézkedéseire. (MTI)

Az amerikai elnökválasztás napjára tervezett terrortámadást egy afgán férfi

Az amerikai elnökválasztás napjára tervezett terrortámadás előkészítése miatt helyeztek vád alá egy afgán férfit a szövetségi ügyészek – közölte szerdán az amerikai igazságügyi minisztérium. A hatóság kedden nyilvánosságra hozott vádirata szerint Naszír Ahmed Tavhedi az Iszlám Állam nevében tervezett támadást, amiben meg nem nevezett társak segítettek, köztük egy fiatalok rokona. Az előkészületek részeként a férfi megpróbálta eladni otthonát, családtagjait külföldre átköltöztetni, valamint fegyvereket és lőszerket szerzett be. Tavhedit hétfőn Oklahoma Cityben vették őrizetbe, első bírósági meghallgatását kedden tartották, amelyen nem tett nyilatkozatot. Naszír Ahmed Tavhedi 2021 szeptemberében érkezett az Egyesült Államokba különleges bevándorlói vízummal, amelyet az amerikai erőfő afganisztáni kivonulása nyomán tettek elérhetővé azon afgán állampolgárok számára, akik amerikaiak számára dolgoztak, általában tolmácsként. (MTI)

Megállapodtak Ukrajna makroszintű pénzügyi támogatásáról

Az uniós tagországok Európai Unió mellé rendelt nagykövetei megállapodásra jutottak az Ukrajnának nyújtani tervezett pénzügyi támogatási csomagról, amely egy legfeljebb 35 milliárd eurós rendkívüli makroszintű kölcsönt, valamint egy olyan hitel-egységműködési mechanizmust foglal magában, amely 45 milliárd euróig nyújtott hitelek visszafizetésében segíti Ukrajnát – tájékoztatt az uniós tanács szerdán. A brüsszeli közlemény szerint a pénzügyi támogatás célja, hogy azonnali segítséget nyújtson Ukrajna sürgető finanszírozási szükségleteinek könnyítésére, amelyek – mint kiemelték – az Ukrajna elleni orosz háború miatt súlyosbodtak. (MTI)

Az IGI-től eddig nem igényelték, hogy Srí Lanka-i menekülteket vegyen át a brit hatóságoktól

A román bevándorlási hivatalhoz (IGI) eddig nem érkezett olyan igénylés, hogy átvegye a brit hatóságoktól azokat a Srí Lanka-i menekülteket, akik a brit-amerikai támaszpontként használt Diego Garcia-szigeten kértek menedéket – közölte szerdán az idegenrendészeti hatóság.

Az IGI arra a – BBC News által közölt, a román lapok által átvett – sajtóértesítésre reagált, miszerint a brit hatóságok ideiglenesen Romániába küldenék azt a többtucatnyi menekültet, akik 2021 óta élnek a katonai támaszpont melletti sátor táborban, miután október elején megállapodás született arról, hogy London átadja az Indiai-óceánban található, Diego Garcíát is magába foglaló Chagos-szigetecsoport feletti szuverenitást Mauritiusnak.

A román bevándorlási hivatal közleményében megjegyzi, hogy a hat regio-

nális befogadóközponton kívül egy sürgősségi tranzitközpontot is működtet Temesváron, ahova az ENSZ Menekültügyi Főbiztosága (UNHCR) és a Nemzetközi Migrációs Szervezet (OIM) küld azonnali elhelyezést igénylő menedékkérőket.

Ott legfeljebb hat hónapig tartózkodnak a sürgős nemzetközi védelemre szoruló menekültek, ezalatt az őket ideiglenesen itt elhelyező országnak gondoskodnia kell befogadásukról.

A temesvári sürgősségi tranzitközpontba sem érkezhettek azonban olyan menekült, akit nem ellenőriznek a román nemzetbiztonsági hatóságok – szögezte le az IGI.

Románia 2008-ban írt alá – a világon elsőként, az IGI szerint „modellértékű” – háromoldalú egyezményt a sürgősségi tranzitközpont megnyitására a két nemzetközi szervezettel. Azóta az UNHCR 5436 menekült ideiglenes elhelyezését

kérte a román hatóságoktól, amelyek 5029 esetben hagyták jóvá a beutazást. Az IGI szerint később valamennyi menedékkérő elhagyta Romániát.

Az IGI reagálását kiváltó romániai beszámolókat a BBC News és a Guardian brit napilap korábbi írásai alapján felidéztek: 2021-ben a brit haditengerészet egyik hajója egy léket kapott migráns-hajó mintegy 60 utasát mentette meg az óceánon.

A Srí Lankáról érkező, az ottani rezsim elnyomására panaszkodó tamilok azt állították, hogy a kilyukadt halászbárkával akartak Kanadába jutni.

A britektől menedéket kérő csoportot Diego Garcíára vitték, de a további sorokról folytatott jogviták azóta sem vezettek eredményre, mert a londoni kormány attól tart: ha Nagy-Britanniába szállítanák őket, azzal egy újabb „hátsó kaput nyitna” a migrációs útvonalak térképén. (MTI)

IDF: Izrael további Hezbollah-vezetőket likvidált

Az Iránból támogatott Hezbollah síita mozgalom két fontos vezetőjének likvidálásával folytatta csütörtökön harcát az izraeli hadsereg északon, miközben délen a Gázai övezet északi részének evakuálásával újabb hadműveletre készülnek a Hamász iszlamista terrrorszervezet ellen.

Az IDF csütörtök reggel bejelentette, hogy megölte a Hezbollah két kulcsfontosságú terroristáját, Ahmad Musztafa Alhadzs Alit és Muhammad Ali Hamadant Libanonban. A légierő a libanoni síita milícia fegyvereit célozza, valamint a rakéták és páncéltörő lövedékek Izraelbe indításáért felelős harcosokat támadta.

A múlt héten kezdődött korlátozott dél-libanoni szárazföldi hadműveletben

újabb, 36 éves tartalékos katona esett el. Vele 731-re nőtt a háború tavaly októberi kezdete óta elesett izraeli katonák száma.

„Aki Dzsabáljában marad, az veszélybe sodorja magát” – szólította fel a Gázai övezet északi részén élőket az X-en az izraeli hadsereg arab nyelvű szóvivője, Aviháj Adri. Arra kérte őket, hogy meneküljenek az övezet déli részén fekvő humanitárius zónákba. Ennek ellenére az evakuálásra felszólított térségben mintegy 300 ezren a maradás mellett döntöttek.

„Ne higgyenek a Hamász-vezetők hazugságainak és jelszavainak” – figyelmeztetett Adri, miután evakuálásra szólították fel Bét Hanún, Bét Lahija és Dzsabálja civil lakosságát a harcok kiújulása előtt. A Hamász ezzel szemben a

helyben maradásra szólította fel a gázaiakat, illetve a távozókat visszatérésre kérte a szumudra, vagyis kitartásra hivatkozva.

„Az iráni támadás agresszív, de pontatlan volt. Ezzel szemben a mi támadásunk halálos lesz, végtelenül pontos, és ami a legfontosabb, meglepő. Nem fogják tudni, mi történt és hogyan, csak az eredményeket fogják látni” – közölte Joáv Galant izraeli védelmi miniszter szerda este az IDF 9900-as hírszerző egységénél nyilatkozva az Irán elleni potenciális válaszcsepárról.

Az izraeli hadsereg ellencsapásra készült Irán ellen, válaszul az október 1-jei rakétatámadásra, melyben Teherán csaknem kétszáz ballisztikus rakétát indított Izrael ellen. (MTI)

Aktuális

Zöldreform buktatókkal

Benedek István

Ritka jelenség, hogy miféleképp egy reform jól süljön el, de amikor meg is történik, akkor is maradnak hibák benne, amik rendszerint a leginkább kiszolgáltatottakra rónak újabb terhet. A palackok visszaváltását célzó kezdeményezés ilyen, abból a szempontból kétségtelenül hasznos, hogy jelentős mennyiségű szeméttől szabadította meg a környezetünket, és a szorgalmas gyűjtők némelyikének sem jön rosszul az így megszerezhető pluszpénz. Viszont az elszámolási rendszerében maradtak olyan, látványos hibák, amik komoly terhet jelentenek a kisvállalkozók számára.

Főleg a vidéki kiskereskedők kerültek nehéz helyzetbe, ahol nincsenek helyben palackokat bevevő automaták. Ilyen helyeken a bevitt flakont a boltos kifizeti az ügyfélnek, majd tőle rendszeresen begyűjtik a felgyűlt anyagot, elszállítják, de a célállomáson nem veszik mindig maradéktalanul át. És az át nem vett műanyag hulladék árát nem számolják el a kiskereskedőnek. Ez apróságnak tűnik, de valójában messziről sem az, hiszen forgalomból függően könnyedén bele lehet keveredni akár ezerlejes nagyságrendű veszteségbe is, ami egy kereskedelmi üzletláncnak meg sem kottyán, de egy vidéki kisbolt üzemeltetőjének akár a havi nyere-

ségét felemészítő bukás. Ezért ne csodálkozzunk, ha nem minden boltos mosolya őszinte, amikor flakont akarunk nála beváltani.

De nem csak a boltosok, más kisvállalkozók számára is hasonló „örömköket” tud okozni ez a kezdeményezés. Mert a flakonok visszaváltásához kötődő elszámolási eljárás túl van bonyolítva. Az még mondjuk hagyján, hogy ha például a személyzete számára ivóvizet biztosító cégnek – ami ugye nyáron kötelező munkavédelmi előírás – konkrét anyagi veszteséget nem sokat, de plusz papírmunkát jócskán okoz ez a rendszer. De jóval kényelmetlenebb helyzetekbe tudnak kerülni a különböző civil szervezetek, egyesületek, főleg az olyanok, amelyeknek a tevékenységük jelentős részét nagyobb rendezvények szervezése jelenti. Ugye ilyen helyeken a kedves meghívottakat illik megkínálni egy feles ásványvízzel az aszfaltolvasztó me-

legben nyáron. Csakhogy, ha nem állítanak oda valakit, hogy az üres flakonokat visszakunyerálja a kuncsaftoktól, akkor rendszeres komolyabb létszámú összejövetelek szervezői egy év alatt simán beleszaladhatnak akár ezerlejes nagyságrendű, le nem írható költségbe, ami például egy szoros kasszával működtetett nonprofit szervezet esetében komoly fejfájást idéz elő nemcsak a könyvelő, hanem a teljes vezetőség számára.

Az látszik jól ezekből a kétbalkezes szabályozásokból, hogy országként simán alkalmazkodtunk az uniós szintű, környezetvédelmi célzatú szabályozáshoz, ami önmagában nem rossz, csakhogy ennek a hazai alkalmazását olyanok dolgozták ki, akiknek a valódi életben halvány szímatuk se nagyon van arról, hogy a valóságban milyen nehézségekkel néznek szembe azok, akik az állampépet fizetéséhez az adókat kitermelik.

Jubilál a marosvásárhelyi könyvünnep

A „megunhatatlan” 30. fejezete

Minden eddiginél több programmal – összesen 112 rendezvénnyel – és természetesen a legfrissebb erdélyi és magyarországi irodalmi termésrel várja közönségét november 14–17. között a három évtizedet megélt Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár. A jubileumi könyvünnepet október 10-én, csütörtök délelőtt a Nemzeti Színház emeleti előcsarnokában körvonalazták a főszervezők.

Nagy Székely Ildikó

Káli Király István, a rangos szemle megálmodója előljáróban elmondta, hogy mivel március 1-jétől lemondott minden választott tisztségéről, így a Romániai Magyar Könyves Céh vezetéséről is, ezúttal nem annak elnökeként, hanem a szervezőcsapat megbízottjaként adja tudását és szeretetét a 30. könyvvásár megszületéséhez. A Romániai Magyar Könyves Céh egyébként társszervezője marad a rendezvénysorozatnak, amelynek főszervezői a Marosvásárhelyi Kulturális Központ és a Pro-Kaart Kulturális Egyesület.

Ősbemutatók Benedek Elek és KAF emlékére

Sok fejtörést okozott nekünk, hogy milyen jelentőséggel is bír ez a 30. alkalom, és hogy milyen jelleget adjunk az egésznek. Az előző évek tapasztalatából kiindulva kicsit túllihegetnek tartottuk azt a sok programpontot, amelyekre az elmúlt vásárokon sor került. Az ember azonban a lejtőn felfelé sem tud megállni, ez az oka annak, hogy idén rekordszámú rendezvényre kerül sor, ezekből 81 a saját szervezésűnkben, 31 pedig a vásáron részt vevő kiadók révén valósul meg – tájékoztatott Káli Király István, majd hozzátette, hogy a jubileumi könyvünnep alkalmával igyekeznek valamilyen megújulást jelezni, ezért – amint ez az esemény honlapján is látható – változtattak a vásár arculatát megjelenítő vizuális tartalom. A könyvünnep eredeti küldetése azonban a régi marad, hiszen a középpontban továbbra is az iroda-

lom áll mint közvetlen, élő kapcsolatot az olvasókkal.

Azt sem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy szinte egy összművészeti fesztivál jellegét érte el ez a vásár, hiszen, főleg a fiatalokra gondolva, az irodalom mellett a társművészeteket – egyebek mellett a zenét és a képzőművészetet – is megpróbáljuk bevonni. A könyvünnep elsődleges szerepe, hogy a – sokévi átlag szerinti – 8-9000 látogatót kiszolgálja, olyan környezetet biztosítson számukra, ahol jól érzik magukat, és lehetőséget teremtsen arra, hogy folytatódjon a vásár találkahelyjellege, hogy az az utánozhatatlan hangulat, amittől ez a szemle elhíresült, továbbra is élő maradjon – tette hozzá Káli

Király István. Kiemelte továbbá, hogy a múlt értékeiről sem feledkezhetnek meg, jelentős momentumot szentelnek Benedek Elek alakjának felidézésére a leszármazottjai által létrehozott Székely Trupp november 14-i, csütörtöki, ősbemutatónak szánt előadásával, ugyanakkor méltóképpen – a megzenésített KAF-versekből születő *Bohócöröklét* című előadás 15-i, péntek esti ősbemutatójával – adóznak a közelmúltban elhunyt Kovács András Ferenc emlékének. Az előadást, amelyre jegyet kell váltani, két Uniter-díjas szerző, Sebestyén Aba és Cári Tibor állítja színpadra. A csütörtöki költők estje meghívottjai között szerepel ugyanakkor a KAF-díjas Csehy Zoltán felvidéki alkotó.

Színház kicsiknek és nagyoknak

Szepessy Előd, a Marosvásárhelyi Kulturális Központ elnöke az idei vásár szlogenje – a „megunhatatlan” – kapcsán egy fejezetről fejezetre újat mutató, jó regényhez hasonlította a rendezvényt. A könyvünnep megújulásába illeszkedtek bele az elmúlt időszakban a változatos gyermekprogramok, kiállítások, a vásár tartalmas lapja, a szerzőkhöz, tematikákhoz kapcsolódó videós tartalmak, valamint az Év Szerzője díj, amelyet néhány éve adnak át, és természetesen a színpadi előadások is.

A vásár célközönségéhez nem csupán a szerzők és a könyvmolyok tartoznak, hanem mindenki, a legkisebb, még olvasni sem tudó gyerektől a díjazott alkotókig –

szögezte le Szepessy Előd, aki a továbbiakban olyan programokat ismertetett, mint a Csiki Játékszín szombat délelőtti gyermekelőadása, a Lázár Ervin meseregényéből készült *A Négyszögletű Kerek Erdő*, valamint a budapesti Vígszínház szombat esti produkciója, a Márai Sándor-művekből összeállított *Hallgatni akartam* Hegedűs D. Géza előadásában.

Közel ezer gyermek nevezett be az olvasójátékra

A könyvünnep iskolásoknak szóló hagyományos programjait a négy korcsoportban meghirdetett olvasás-népszerűsítő vetélkedő, amelyre ezúttal közel ezer gyermek, tehát szinte 300 csapat jelentkezett – tudtuk meg *Makkai Kingától*, a gyermekprogramok főszervezőjétől. Emellett – az összművészeti jellegű tükröző alkotóműhelyek, mese- és drámafoglalkozások, író-olvasó találkozók mellett – a szervezőcsapat igyekezett megkeresni azokat a lehetőségeket, amelyek az olvasás élményét, a szerzővel való találkozás örömeit még jobban elmélyíthetik. Ennek érdekében kibővítették a programpaletta, a kis olvasóknak szóló programok nemcsak a megszokott helyszíneken, hanem az Underground teremben is zajlanak majd, az 1-es számú próbateremben pedig drámapedagógiai foglalkozások lesznek.

A Pro-Kaart Kulturális Egyesület elnöke, *Krisár Ildikó* a fiataloknak ajánlott kínálatból a tavaly indított, idén is sorra kerülő jam sessiont és az irodalmi szabad színpadot emelte ki, ahova az egészen fiatal, akár tizenéves alkotókat várják műveikkel.

Az Underground programok idei újdonsága a fantasy kategória, ennek keretében a Tolkien Társaság néhány tagja egy könyvbemutatóval és beszélgetéssel készül. A kiemelt programok közé tartoznak továbbá a rendhagyó irodalomórák, a képzőművészeti kiállítások, alkotóműhelyek, valamint a gasztronómia és az irodalom „összefűzéséből” születő szombati rendezvény – árulta el Krisár Ildikó, hozzátéve, hogy az említett programok nemcsak az ifjúságnak szólnak, hanem bárkinek, aki szívesen részt venne ezeken az alkalmakon.

Fotó: Kaáli Nagy Botond

Kelemen Hunor köszönőlevele

Kedves Olvasó!

Köszönöm, hogy az elmúlt hetekben aláírásával támogatta az RMDSZ parlamenti jelöltlistáit és az én államelnöki jelölésemet – összesen több mint 270 ezer aláírást iktattunk Bukarestben. A bizalom és a sok biztatás erőt ad a következő időszakra.

Ez most a negyedik alkalom, hogy az elnökválasztáson indulok. Nem azért teszem, mert a szerencsémbe hiszek, és mint egy megrögzött lottójátékos, újra és újra próbálkozom, hátha most bejön. Azért teszem, mert a közösségemben hiszek.

Azért teszem, mert nem az a fontos, hogy én nyerjek, hanem az, hogy a közösségem és az ország polgárai nyerjenek.

Azért indulok, mert valakinek el kell mondania azt, amiről mindenki más mélyen hallgat: az állam a fejünkre nőtt, akadályoz és uralkodik, ahelyett hogy segítene és szolgálna.

Ezen sürgősen változtatni kell. Most pedig van esélyünk erre. Az elnökválasztás első fordulójában van jó választás. Van olyan jelölt,

akire bátran szavazhat minden magyar. És akit nyugodt szívvel támogathat minden józanul gondolkodó román ember is.

Az első fordulóban engem választani nem jelent elpazarolt szavazatot.

Ellenkezőleg. Ez lehet idén a legerősebb üzenet a román politikusok számára: hogy álljon meg a

menet, így nem mehetnek tovább a dolgok. Idén a rám adott szavazat a leghasznosabb szavazat.

Kérem, juttassa el ezt a fontos üzenetet minél több családtagjának, barátjának és ismerősének. Továbbra is számítok a támogatására. Győzzön a józan ész!

Köszönöm.

Kelemen Hunor

Fotó: RMDSZ

Erős közösségi jelzés a 36 ezer támogató aláírás

(Folytatás az 1. oldalról)

Az RMDSZ az emberek hangját képviseli Bukarestben, azt akarjuk elérni, ami a polgárokat a leginkább érdekli, azokra a gondokra keresünk megoldást, amelyek valóban befolyással vannak a lakosság hétköznapi életére. Az állam azt mondja, így kell cselekedni a polgároknak ahhoz, hogy az államnak jó legyen, mi azt mondjuk, az állam kell a lakosság igényei, elvárásai szerint működjön. Vissza kell fogni az állam hatalmát, az állam intézményrendszerét, az állam működését akarjuk felzárkóztatni a társadalmi elvárásokhoz, nem a polgárok magatartását igazítani az állam elvárásaihoz. Ebben a kampányban is a lényegről igyekezünk beszélni, létbiztonságot, kiszámíthatóságot és tervezhetőséget akarunk, azt akarjuk, hogy az állam ne nőjön a fejünkre, hanem segítse a boldogulásunkat, azt akarjuk, hogy az életünk a családról, a szakmai sikerekről és ne a bürokráciáról szóljon. Értsék meg mások is: az állam

van a polgárkért, és nem fordítva! Ezeknek a kérdéseknek a rendezésében a mi Maros megyei képviselőink és szenátoraink eddig is kivették a részüket, és ezúttal sem lesz másként, mind a parlamenti, mind a kormányzati munkában szerepet vállalva, visszakerül a józan ész a döntéshozatalba. Győzzön hát újra a józan ész! – fogalmazott az RMDSZ Maros megyei szervezete elnöke.

Az RMDSZ Maros megyei szervezetének a Szövetségi Állandó Tanács által is jóváhagyott parlamenti jelöltlistáin a következő személyek szerepelnek:

Képviselőház: 1. Csép Éva Andrea; 2. Vass Levente; 3. Markó Attila Gábor; 4. Kolcsár A. Károly; 5. Barabási Antal Szabolcs; 6. Fodor Sándor-József; 7. Birtalan István-Balázs; 8. Labancz Dávid; 9. Kiss Kriszta; 10. Szántó Lóránt.

Szenátus: 1. Novák Levente; 2. Császár Károly-Zsolt; 3. Csibi Attila-Zoltán; 4. Kozma Mónika; 5. Szász Izolda; 6. Kelemen Attila-Márton.

SZÍNES VILÁG

XXI. évf. 41. (931.) szám, 2024. október 11., péntek

A nápolyi nap alatt (4.)

Amalfi-part – a nápolyi Riviéra

Több turisztikai kínálatban is szerepel hajóút Nápolyból az Amalfi-partig. A célpont Amalfi és Positano, illetve Capri szigete. Online érdemes helyet foglalni és befizetni. Megtettük, mivel kiváló alkalom a Tirrén-tengerről is megtekinteni Nápolyt és a Lattari-hegység uralta Sorrentói-félszigetet, ezt megkerülve pedig a csodás látványt nyújtó Amalfi-partot.

Vajda György

Megbízhatónak tűnt a választásunk, mert napokkal az indulás előtt értesítettek a helyszínről, ellenőrizték, hogy megkaptuk-e az üzenetüket. Korán reggel a Nápoly szállodánál kellett lenni. Lakhelyünkől odáig kellemes félórás sétát tettünk. Egyrészt, mert a település történelmi látványosságai között voltunk, másrészt a korai órák Nápolya távolról sem hasonlít a pezsgő esti és éjjeli városra. Alig járnak autók, még embert is ritkán látni az utcán. Az esti nyüzsgés után ez kellemesnek tűnt.

A szállodánál listával a kezükben kisbuszvezetők szólítottak meg, majd betessékeltek a járműbe. Gondoltuk, pár perc, és a kikötőben vagyunk. Aztán meglepődve tapasztaljuk, hogy kifelé tartunk a városból, és alig 20 perccel az indulás után az autópályán robogunk. Nem egészen egyórás út után Torre del Greco utcáin lavíroz a sofőrünk, aztán egy általános iskola mellett dugóba kerülünk, akár itthon. Végül kivergődünk belőle, és már látjuk, hogy a part felé tartunk. Egy elég lerobbant téren tessékelnék ki a járműből, a parti őrség épülete mellett. Kishajókikötőbe értünk. Tőlünk nem messze hajójavító műhely, a téren friss halat kínáló bolt és egy bódé, ahol süteményt, kávét lehet venni. Végül egy konténerre kifeszített molinón meglátjuk az utazási társaság jelvényét. Nem sokat várunk, egy, a cég védjegyével ellátott trikóban levő hölgy köszönt olaszul, angolul és spanyolul, majd int, hogy a barakk ablakánál váltsuk ki jegyeinket. Majdnem egy órát várakozunk a kikötő piszkos, lepattant sarkában, míg még két autóbusznyi ember összegyűl, és amolyan nemzetközi kavalkád alakul ki. Aztán a célpont szerint ellátnak színes karkötővel. Indulunk a parti őrség udvarán keresztül a mólóra, ahol a sétahajó háromtagú személyzete vár. Nemsokára a hajó kifordul velünk a nyílt tengerre, pár kilométernyi távolságból követjük a partvonalat. Közben megnyílik mögöttünk a Nápolyi-öböl, fölötte a ködbe burkolózó Vezúv.

A távolban Torre Annunziata, majd Castellammare di Stabia házai látszanak, távolabb a Nápolyi-öböl záró Procida-, Ischia- és Nisida-sziget. Ritka látvány, magyarázza az idegenvezető, mert az év nagy részében olyan párás a levegő, hogy a szigetek vonulatát sem lehet látni. A Sorrentói-félsziget a római kortól közkedvelt hely; a Lattari-hegység legmagasabb csúcsa az 1150 méter magas Faito – a szó bükköst jelent –, ahova felvonó viszi fel a turistákat. A hegy sziklás vonulatai között a mediterrán övezetre jellemző dúsgazdag növényzetű erdős területek vannak barlangokkal, gyógyvíz- és termálforrásokkal, a tengervíz csipkézte sziklás parton vizesések, szűk öblök és tenger áztatta üregek alakultak ki. Mindezt tetézi a II. Frigyes császár által épített védvonal falainak és őrtornyainak lát-

ványa, amely hajdanában a szaracénok támadásai ellen védte a félsziget lakóit. Sorrento felé tartunk, amely Surrentum néven már az ókori rómaiak idejében is üdülőtelep volt. A környéken villák maradványait tárták fel. Ma is sziklatömbre épült villák, szállodák sorakoznak a part mentén. A filmekben gyakran látható piros-fehér és kék napozóernyőkkel, klasszikus öltözőkabinokkal ellátott tenyérnyi napozóparthoz közel van a jachtkikötő is. Ide sziklába vájt, meredek úton, lépcsőn vagy lifttel lehet lejutni. Kiemelkedő luxusszálló a Tasso palota, de a legismertebb az Excelsior Vittoria, amely királyokat, filmsztárokat látott vendégül. Az utóbbit a Fiorentino család alapította 1834-ben, ma már az ötödik generációs leszármazottak vezetik. Enrico Caruso világhírű operaénekes kedvelt helye volt. Szobája az 1921-es berendezéssel ma is megvan, kiemelt helyen áll a zongorája és az íróasztala. A híres kék szalonban pedig az európai arisztokrácia több tagja is kávézott, a hírességek közül Marilyn Monroe, Sophia Loren és Jack Lemmon visszajáró vendégek voltak.

Néhány turista csatlakozik hozzánk, a hajóból kémleljük a híres szálloda ablakait, hátha egy ott tartózkodó celebet látunk. Nemsokára közeledünk Capri szigetéhez, amelyet ezúttal nem látogatunk meg, hiszen ide külön egynapos hajókirándulásra lehet benevezni. Capri szigete ma már legalább annyira vonzó, mint a francia Riviéra. Az ókori császárok kedvenc helye volt, Tiberius villát is épített ott. Lakosai a középkorban, az 1656-os pestisjárványban majdnem mind elpusztulnak, kis híján lakatlanná vált a sziget. A 18. században kezdett ismét benépesülni, a Nápolyban uralkodó Bourbon család kedvenc vadászhelye volt, majd a 19. században írók, politikusok, korabeli hírességek keresték fel, így vált lassan vonzó idegenforgalmi célponttá. Ahogy hajónk az Amalfi-part irányába fordult, elhaladtunk a Faraglioni-sziklák mellett, amelyek három tenger találkozásánál vannak. Egyikük hatalmas kőkapuként öleli át a tajtékozó hullámokat. Azt tartja a fáma, hogy ha a szerelmes párok áthajóznak alatta, és valamit kívánnak, az valóra válik. Mi csak távolról, magunkban fogalmaztuk meg kívánságainkat, s közben citrom- és sárgadinnyelikört ittunk, amelyek helyi specialitások. Közben egy magánsziget (Scoglio Vetara) mellett haladtunk el. Aki te-

Amalfi

Fotók: Vajda György

heti, egy-egy kisebb szigetet vásárol, ahova takaros villát épít, és e zárt területre jár hétvégeken. Az említett sziget szomszédságában több ilyen is létezik, ezek közül van, ahova idegen nem teheti a lábát (La Castelluccia, La Rotonda), amelyeket egy delfin alakú sziget (Gallo Lungo) zár.

Amalfiról már a hetedik században írtak. A környék szegénysége miatt lakói a tengerre kényszerültek. Szerepük volt a szaracénok és a bizánciak elleni háborúban, a sikeres hadjáratokat követően megerősödtek, 800-ban már a genovaiakkal és a pisaiakkal egyenlő hatalommal, önállósággal rendelkeztek. A tengeri kereskedelemnek köszönhetően kiterjesztették hatalmukat. Saját pénzzel rendelkeztek. Ők alapították Jeruzsálemben a Szent János-lovagrendet (johanniták), majd ebből lett a rodoszi lovagrend, és ez utóbbiból alakult a ma is többnyire jótékonykodással foglalkozó máltai lovagrend.

A városka legnagyobb nevezetessége a X. században épített amalfi dóm, ahova egy kis térről lépcsőkön lehet feljutni. Csúcscsезzonban olyan sokan árasztják el a települést, nagyrészt a kishajókikötőkből, hogy csak rendőr irányításával lehet kordában tartani a gyalogos- és a járműforgalmat. A dómot többször újjáépítették, de ma is őrzi egykori XI–XII. századi stílusát. Nem szabad kihagyni a márványkriptát, amely Pietro Bernini szobrász csodálatos Szent András-szobrát őrzi.

Amalfi kerámiajáról, de leginkább a citromról híres, hiszen itt van a környék legna-

gyobb citromtermő vidéke, és ezt idegenforgalmi szempontból is kihasználják. Temérdek emléktárgyon jelenik meg a sárga gyümölcs, itt igazán érdemes megkóstolni a citromos fagyaltot, amit citromhéjban szolgálnak fel. És itt a legfinomabb és legeredetibb citromos likőr, a limoncello, amelyet mindenféle kiszereleésben meg lehet vásárolni. Amalfiban ma is működik a középkorban alapított híres kézműves papírgyár. A papír egyik értékes exportcikke volt az amalfibelieknek. A turistákat is beavatják az egykori papírkészítés rejtelmeibe. Érdemes bolyongani Amalfi utcáin, amelyek tulajdonképpen a sziklába kapaszkodó meredek, szűk lépcsők. Az utcáról egyenesen be lehet lépni a házba. Ritka az az épület, amelynek kis „udvara” is van.

El lehet látogatni a kapucinusok loggiájába, amely egy 1212-ben épült kolostor kerengőjének megmaradt része, innen csodálatos kilátás nyílik az Amalfi-öbölre. Amalfiból egy sziklába vájt úton lehet eljutni Atraniba. Az út egy föld alatti parkolóhoz vezet, hiszen a településen a part mellett kialakított néhány parkolóhelyen kívül nem lehet megállni. Amalfiban a kikötő mellett van a turistabusz-parkoló. Magánkocsival csak a föld alattiban lehet helyet találni. Nagyon szigorúan követik a parkolókat, a szemünk láttára büntettek meg három gépkocsivezetőt, akik egy sziklás fal tövében hagyták autóikat. Atraniban van Amalfi egyik ingyenes strandja, egy keskeny homokszáv egy viadukt és a tenger között. Atrani főterén forgattak nemrég egy amerikai játékfilmet, a kis zezugos település parányi főtere valóban „ajánlja magát” filmdíszletként.

Amalfiban három órát barangolhattunk. Hajóra szálltunk, és Torre del Greco irányába indultunk. Időközben viharossá vált a tenger, ezért idegenvezetőink jelezték, hogy le kell rövidítenünk a Positano látogatására szánt időt, így csak kutyafuttában „kóstoltunk bele” a városkába, amelynek első lakói benépesítettek voltak, akik befogadták Paestum lakóit, innen származik a helység neve. A positanóiak is kiváló hajósok voltak, az amalfibeliakkal vetekedtek. A település jelenleg vonzó turisztikai célpont, festői látványt nyújt, a különböző homlokzatú és színű házak lépcsőzetesen beépülnek a sűrű növényzetű tájba, pálmafák, narancsligetek közé. Főutcáján kerámiaműhely, kortárs kiállítóter, emléktárgyak boltja, vendéglők sorakoznak. A leglátványosabb, pálmalugassal borított utcán különleges illatok kísérik a sajtós positanói hangulatot.

Positano

A természet kalendáriuma (DCXXXVIII.)

Kiss Székely Zoltán

(...) Pár nap múlva fél szendergésemből
Félrevert harang zúgása vert föl.
Jön az árvíz! jön az árvíz! Hangzék,
S tengert láttam, ahogy kitekinték.

Mint az örült, ki letépte láncát,
Vágtatott a Tisza a rónán át,
Zúgva, bőgve törte át a gátot,
El akarta nyelni a világot!

Petőfi Sándor 1847 februárjában kelt *A Tisza* versének e részletét teszi aktuálissá a nemrég levonult árhullám a Dunán és mellékfolyóin. No meg az, hogy október második szerdáján a természeti katasztrófák csökkenésének világnapja. Még 1987-ben az ENSZ hozta létre abból a célból, hogy megemlékezzen a természeti katasztrófák áldozatairól, és ráirányítsa a figyelmet a katasztrófák okaira. Az idei szeptemberi árt a szokatlanul bő esőzések mellett az is okozta, hogy a Duna vízgyűjtő medencéjében, no meg a Balti-tengerbe ömlő folyóknál az erdőirtásokat nem követték kellő mértékű újratelepítések. A hatalmas károk enyhítését az **Európai Unió** tízmilliárd euróval támogatja – a legnagyobb mértékben Lengyelországot. A csonka kis Magyarország a Kárpát-medence tengerszint feletti magasság szerinti alján, ahol sikeres volt a védekezés, s kisebb károk keletkeztek, nem részeseül az uniós segítségből...

Hanem a lengyel kormányfő „...szintet lépett”: a hódokat tette felelőssé a különösen súlyos árvízért. A gátakat meg kell védeni a hódoktól – közölte. Tragikusan nevetséges kijelentését Andrzej Czech biológus tette helyére. A hódok tevékenysége nem okozhat áradást, sőt éppen a megoldás részei lehetnek, hiszen gátépítésükkel elősegítik az egészséges vizes élőhelyek kialakulását, amelyek lassítják a folyók áramlását.

A XIX. században a hódot a Kárpát-medencéből kiirtották. Az utolsó példányt 1865-ben lőtték ki a Száva mentén.

Visszatelepítésük 1996-ban kezdődött, és a természetvédelem nagy sikere. Túlszaporodásuk, természetes ellenségek – farkas, medve – hiányában, az állandóan bő víző partszegélyeken gondot okozhat a mezőgazdászoknak. Növényevők: nyáron lágy szárúakat esznek, télen fák szíjácsát és gesztjét. A hódvárak és gátak kevésbé okoznak gondot, ellenük könnyen tud helyben védekezni az ember.

Jómagam ez év tavaszán kerítettem lencsevégre hódrágást a Duna budapesti szakaszán, a Rákospatak torkolatától északra, alig 200 méterre az idén decemberben ismét úszó-világ bajnokságnak helyet adó Duna Arénától.

E heti tudománytörténeti megemlékezéseinket kezdjük **Kerpely Kálmán** növénytermesztővel. 160 évvel ezelőtt, 1864. október 11-én született Oravicabányán. Apjáról, öcséséről, **id. és ifj. Kerpely Antalról** már szó esett e hasábokon – mindkettő neves kohómérnök volt. A nagyobbik fiú kiváló mezőgazdasági szakember lett. Keszthelyen, majd a hallei egyetemen tanult. Hazatérve nevelőintézetében, majd Debrecenben oktatta a botanikai tárgyakat. Mint kutató nagy eredményeket ért el a csillagfűrt-, cirok- és rozstermesztés terén. A dohány permettrágyázásával foglalkozott, Trianon után már csak a csonka országban.

Összekapcsoltam
Nemzedékeket,
Fiaim tőlem
Egymást öröklitek!

– áll **Tulogdi János** (1891. október 12. – 1979. október 1.) házsongárdi sírkövén. A tordai születésű tanárember a kolozsvári **református kollégiumban** érettségizett 1909-ben. A **Ferenc József Tudományegyetem** földrajz-geológia szakát is itt végezte. 1912–14 között, még egyetemi hallgatóként, gyakornok az egyetem **Földtani Intézetében**. 1914–18 között katona. Galiciában combcsontsérülést szenvedett, két és fél éven át ágyban fekvő beteg. Újra megtanult járni –

turistabotja segítségével. A háború után alma matere a földrajz-termeszetrész katedrát ajánlotta fel neki. Itt tanított 1945-ig. (Cs. Erdős Tibor róla készült portréja ma az iskola dísztermének falát díszíti.)

Közben 1925-ben Budapesten doktorált a **Kolozsvár környékének pleisztocén képződményei** című szakdolgozatával.

A természetvédelem lelkes harcosa. 1927-ben **Alexandru Borzával** és **Emil Racovițăval** együtt felvetették a nemzeti parkok létrehozásának ötletét; akkor nem jártak sikerrel.

A magyar tudományegyetem Szegedről való visszatérte után 1943-tól egyetemi magántanár. 1945-ben a Bolyai Egyetem földrajzi tanszékének egyetemi tanára. Az egyetemegyesítéskor, 1959-ben nyugdíjazták...

Kutatómunkája Erdélyre terjedt ki. Geomorfológiai és hidrológiai munkássága mellett barlangtani kutatásai is jelentősek. Összeállította Erdély barlangjainak szakkatalógusát. Szakmai publikációinak száma megközelíti a háromszázat.

Tudománynépszerűsítő tanárember volt, sok természetjáró nemzedék útnak indítója. A két világháború között az **Erdélyrészi Kárpát-Egyesület** lelke – ő szerkesztette az egyesület honismereti közlönyét, az **Erdélyt**.

Fontosabb kötetei: **Erdély geológiája** (1925), **Székelyföld földrajza** (1929), **Turisták és cserkészek könyve** (1929), **Erdély kis turistakalauza** (1940), **Természetjárók könyve** (1959) – nyugdíjazásának évében ide mentette át egykori cserkészkönyvét. Benne gyermekkori természetjárásainak tizparancsolatát is. Társszerzője volt az 1976-ban megjelent **Földrajzi kislexikonnak** – ez volt utolsó munkája.

Ilyen a vak. Sötétpiros, sötétkék
redőny mögött, puha denevér-tollak
között letölti árva életét még,
mielőtt a tárgyak belehatolnak.

Láttál-e súlyos, néma réteket
lehunyt szemhéjaid mögött?
Ő ilyen puha tájon tévelyeg,
ahol a szag kemény s a köd.

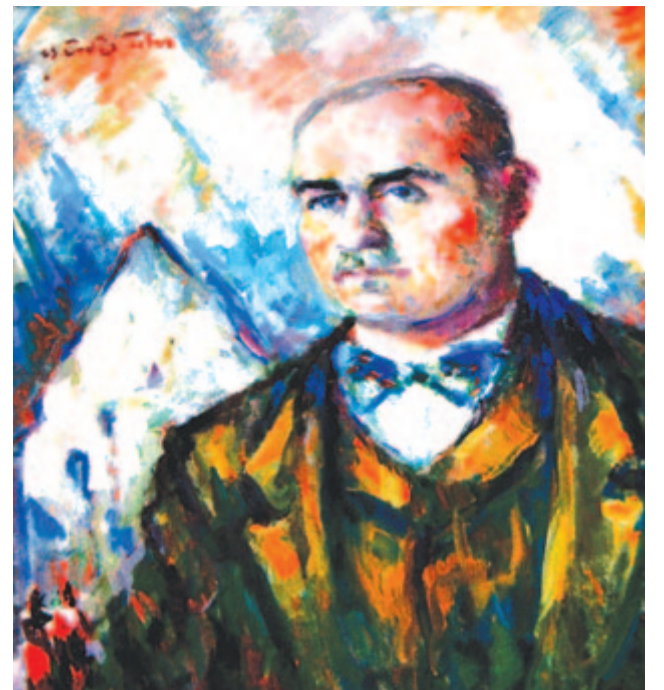
Ő félve lép örökös szigeten,
megbotlik, biccen, mert lépése gyarló.
Szemed neki kemény és idegen,
borostás arcod olyan, mint a tarló.

Egy nagy szobában ül végezetül,
sötét, magányos széken, mint a törpék.
Lábával fogja a földet körül
és várja, hogy a tárgyak összetörjék.

Gyurkovics Tibor Vak című versét október 15., a **látássérültek nemzetközi napja** okán teszem ide; célja a közvélemény figyelmének felhívása a vakok és a gyengén látók saját helyzetére, keresve a társadalomba való teljesebb értékű beilleszkedésük útját.

Október 16-án lesz 265 éve, hogy 1759. október 16-án Nagyenyeden megszületett **Sipos Pál** filozófus, matematikus. Külföldi tanulmányait befejezve 1783-tól a szászvárosi, 1805-től a sárospataki református kollégium tanára. Matematikusi hírnevét a berlini tudományos akadémia által kiadott és aranyéremmel jutalmazott matematikai dolgozata alapozta meg. Elismerést érdemelt mint a körív tetszőleges arányban történő felosztására alkalmas, izométernek nevezett, csigavonal- (kochleoid-) élű vonalzója. Az 1810-es években barátaival, gróf **Gyulai Lajossal**, **Döbrentei Gáborral**, **Buczy Emillel** egy tudós társaság létrehozásán is fáradozott.

E héten vált ismertté az idei Nobel-díjasok névsora.

Dr. Tulogdy János – Cs. Erdős Tibor festménye

Hétfőn a biológia-életteni díj nyertesinek nevét ismerhettük meg.

Idén is a sejtek működésének biokémiája kapta az elismerést. A **Svéd Királyi Akadémia Karolinska Egyetemen** bejelentett döntése szerint a díjat **Victor Ambros** és **Gary Ruvkun** kapta a mikroRNS felfedezéséért és a poszt-transzkripció génszabályozásban betöltött szerepéért.

„Az apró RNS-molekulák új osztálya döntő szerepet játszik a génszabályozásban. Úttörő felfedezésükkel a génszabályozás egy teljesen új elvét is feltárták, amely elengedhetetlen a többsejtű élőlények, köztük az ember számára. Az emberi genom kódja több mint ezer mikroRNS-t tartalmaz, amelyek alapvetőek az élő szervezetek fejlődésében és működésében” – írja az indoklásról a **Magyar Tudományos Akadémia**.

Victor Ambros amerikai biológus, a mikroRNS felfedezője *Caenorhabditis elegans* fonálférgeket vizsgálva fedezte fel a fehérjék kódolása helyett a belső szabályozási működésekben részt vevő rövid RNS-szakaszokat. (Ez a szabad szemmel éppen még látható, 1 mm hosszú talajlakó féreg a maga összesen 959 sejtjével volt az első soksejtű szervezet, amelynek teljes egészében megismerték a genomját. Így lett a genetikai kísérletek újabb sztárelőlényévé Mendel borsója, **Morgan** muslicalegye, **Jakob** és **Monod** kólibacilusa után.)

Gary Ruvkun amerikai biológus azonosította a mikroRNS-ek pontos szerepét a sejt irányításában, amelyek az inzulinhoz hasonló jelvivőként szabályozzák az öregedést és az anyagcserét.

A mikroRNS-ek 1993-as felfedezésükkor különös hibának tűntek, de később nagy meglepetést okozott, hogy egy hálózatot képezve egy addig ismeretlen biológiai mechanizmusra bukkantak, amelynek fő szerepe a DNS átírás utáni szabályozása a genetikai üzeneteket továbbító mRNS megfelelő kézbesítésének biztosításában. A mikroRNS-nek tumork fejlődését elindító és leállító tényezőként szerepe van az emberi egészségben is.

Mai sétánk végén egy hétre a marosvásárhelyi **Igaz Szó** 1956. évi első számában megjelent **Horváth István**-verssel búcsúzom. Címe **Egy vetett levélhez**.

Egy sárgult levelét
elvetette az ág.
Az most pók fonalán
illetgeti magát.

Szárát így a régi
helyéhez kötötte
és úgy pillog, mint az
élők ott fölötté ...

– Vetett levél, aki
a földet nem érted,
a hazugság tarthat,
de ne hidd, hogy éltet.

Maradok kiváló tisztelettel.
Kelt 2024-ben, magvető havának 11. napján

2024 márciusa – hódrágtá döntött nyárfá, a háttérben a Duna Aréna úszócsarnok

Örökségünk nyomában

Az örmény zene

Komitas, az „örmény Bartók”

Tizennegyedik alkalommal szerveznek örmény kulturális napokat Marosvásárhelyen október 11-13. között; az idei rendezvénysorozat témája – Komitas, az „örmény Bartók” születésének 155. évfordulója alkalmából – az örmény zene. Klasszikus, egyházi és népzenei koncertek és előadások, műhelyfoglalkozások, zenei témájú városi séta várja az érdeklődőket. Az eseményről és még sok minden másról a Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület elnökét, dr. Puskás Attilát faggattuk.

Nagy-Bodó Tibor

– Elnök úr, mielőtt a felvezetőnkben már említett eseményre térnénk, arra kérjük, hogy beszéljünk az örményekről... Sokan együtt emlegetik az örményeket a zsidókkal. Voltaképp kik is az örmények? – indítsuk a beszélgetésünket ezzel a kérdéssel...

– A Bibliának már az első oldalain arról olvasunk, hogy Noé bárkája az Araráton, az örmények szent hegyén ért földet. A mai örmények ősei az Ararát hegye körül formálódtak néppé. Történelmük egyik legjelentősebb eseménye a kereszténység felvétele, amely a hagyomány szerint 301-ben történt, amikor Világosító Szent Gergely püspök megkeresztelte az örmény királyt. Ennek hatására az egész nép felvette a kereszténységet, így az örmények a világ első keresztény népe lett, amire ma is büszkék. Érdemes megjegyezni, hogy a keresztelés jelene minden településen megtalálható, ahol örmények éltek Erdélyben; Marosvásárhelyen is, a főteri plébániatemplom egyik színes üvegablakán. A keresztény hit a mai örménység identitásának alkotóeleme.

Köztudottan Erdélyben az örményeket a zsidókkal együtt a kereskedés kapcsán emlegetik. Az örmények többnyire kereskedők voltak, emiatt több nyelven is beszéltek, kiterjedt kapcsolatrendszerrel rendelkeztek, de számos kereskedelmi kiváltságot is élveztek. Mihelyt tehetők azonban, azonnal éltek a tanulást, a szellemi foglalkozások üzésének lehetőségével, amire a 19. század második felétől nyílt számukra lehetőség.

– Hogyan kerültek az örmények Erdélybe, hát Vásárhelyre? Miért pont itt állapodtak meg, és miért nem mentek tovább?

– A moldvai örmények Erdélybe való tömeges áttelepülésének politikai okai vannak, a kereskedelmi mellett. A 16. században Moldvában „politikai üldözöttek” voltak, és idővel „migránsok” lettek, Erdély csodás tájain leltek új otthonra. Marosvásárhely, vásáros hely lévén, egyértelműen vonzó volt számukra; elsősorban a viszonylag közeli erzsébetvárosi kolónia kereskedői érkeztek ide már a 17. században. Nem vándoroltak tovább, mert a hely kereskedelmi jellege számos lehetőséget kínált számukra.

– Milyen kultúrát hoztak magukkal, és ez átalakult-e az idők folyamán?

– Az örmények a legkeletibb nyugati nép Erdélyben: kelet varázsát hozták magukkal, de nyugatra vezető kereskedésük révén számos európai érték terjesztői lettek új otthonukban, Erdélyben. Tagjaik az erdélyi polgári réteget is erősítették. Kétségtelen, hogy a ba-

rokk legkeletibb bástyáit építették fel Erdélyben, gondoljunk a csodálatos örmény katolikus templomokra, vagy a barokk Szamosújvárra, amit Armenopolisnak, örmény városnak neveznek. Konyhájuk Erdélyszerte ismert, hiszen minden szakácskönyvben megtaláljuk az örmény recepteket. Legutóbb Marosvásárhelyt is meggyőzték erről a Vásárhelyi Forगतag egyik rendezvényén, ahol az itteni örmény magyarok a zsidó hitközség tagjaival közösen mutatták be gasztronómiájukat. A magyarságba való beintegrálódás miatt sajnos nyelvüket elvesztették, de számos egyházi, gasztronómiai hagyományuk él a származás tudata mellett.

– Van-e olyan szegmense az erdélyi kultúrának, ahol kifejezetten hangsúlyos az örmények jelenléte? Milyen területeken járultak hozzá az örmények az erdélyi kultúrához?

– Az Erdélybe érkezett örmények oly mértékben integrálódtak a helyi magyar közösségbe, hogy egyesek azt állították róluk, hogy „magyarabbak lettek a magyarnál”. Az integrációnak köszönhetően a magyar kultúra szinte minden területén találkozunk örmény származásúakkal.

Ha felsoroljuk őket, akkor most, októberben kimondottan aktuális az örmény származású szabadságharcosokat, Kiss Ernőt, Lázár Vilmost vagy Czetz Jánost, az ’56-osok közül a Corvin-köz hőseit, Pongrácz Gergelyt megemlíteni. A politikusok közül kiemelhető Jakabffy Elemér, Jakabffy Ernő neve, a maroshévízi Urmánczy Nándor politikus, vagy a zalatnai Lukács család tagjai. Lukács György, Magyarország miniszterelnöke az I. világháborút megelőző időben, vagy Lukács Béla, aki egyébként Marosvásárhelyt is képviselte a magyar országgyűlésben.

Az irodalom terén kiemelném Csiky Gergely drámáiról, a Vásárhelyen élt Petelei Istvánt, akinek tavaly emléktáblát állított egyesületünk, Lászlóffy Aladárt és Csabát, Bányai Elemért, aki Ady Endre legjobb barátja volt, és magát Adyt is, aki ismereteim szerint anyai ágon örmény.

Nem kell bemutatni Hollósy Simont, Jankovics Marcellt, Út Gusztávot, Karácsony Jánost és Ernőt vagy Jakobovits Miklóst sem.

Bizonyára többeknek ismerős Murádin Jenő műkritikus és a nyelvész Murádin László neve.

Ha a sportra tekintünk, többen hallottak Aján Tamásról, a Magyar Olimpiai Bizottság volt elnökéről, a gyergyói Vákár Lajosról, akinek neve Csíkszereda kapcsán ismerős.

A színészek, zenészek rendezők között találjuk Agárdi Gábort, akinek édesapja izstambuli örmény volt, vagy Hollósy Kornéliát, a „nemzet csalogányát”. A vásárhelyi színész-társadalomból megemlíteném Csergőffy Lászlót és Biluska Annamáriát.

Az orvosok közül a marosvásárhelyieknek bizonyára ismert dr. Czako József neve (édesanyja Korbuly lány volt), Czako doktorról néhány évvel ezelőtt utcát neveztek el Marosvásárhelyen. Dr. Fogolyán Kristóf pedig a sepsiszentgyörgyieknek ismert, hiszen ő az ottani kórház névadója.

Az egyházi élet is gazdagodott az örmények révén. Az egyik legjelentősebb partiumi papi személyiség boldog Bogdánffy Szilárd vértanú püspök, akit Máramaroszigeten fiatalon kivégeztek. A szépvíziek és a mai udvarhelyiek számára ismerős Bodurián János Megerdics csíkszépvízi örmény katolikus pap neve.

A közéleti személyiségek sorában megemlíthetjük Merza Gyulát, a Kolozsvári Múzeum Egylet megteremtőjét, Czárán Gyulát, a Nyugati-Kárpátok turisztikai útvonalainak egyik kidolgozóját. Gyergyószentmiklóson mindenki ismeri Tarisznyás Márton néprajzkutató nevét, hiszen róla nevezték el a városi múzeumot. A sort még folytathatnánk.

– Térjünk át a jelenre: hol lehet ma az örmény kultúrával megismerkedni?

– Megtaláljuk a templomok falai között, Szamosújváron, Erzsébetvárosban, Gyergyószentmiklóson, Szépvízen, de számos olyan település templomában is, ahol örmények éltek, mint pl. itt, Vásárhelyen, ezenkívül Udvarhelyen, Maroshévízen, Brassóban, Szebenben, Máramaroszigeten. Találkozunk vele épületek és lakóik történetében, az egyesületek által szervezett programokon, fesztiválokon, ifjúsági rendezvényeken, a fentebb említett szakácskönyvekben. És természetesen találkozunk vele a magyar irodalom remekműveiben, Kányádi Sándor, Kosztolányi Dezső, Krúdy Gyula, Ady Endre, Jókai Mór, Lászlóffy Aladár, Petelei István, Nyíró József, Molnár Ferenc, Benedek Elek, Kazinczy Ferenc és még sok más szerző műveiben, valamint az egyesületünk által kiadott kiadványokban.

– Mit köszönhet a világ az örményeknek?

– Dr. Nagy Attila, egyesületünk korábbi elnöke mesélt egyszer olyan örmény tudósokról és feltalálókról, illetve a hozzájuk köthető találmányokról, amelyek világszintű áttörést hoztak a különböző tudományágakon belül, és ezzel – közvetve vagy közvetlenül – mindenki életét megváltoztatták. Sokról közülük nem is köztudott örmény származásuk.

Ha csak a 20. században élt örményeket nézzük, érdemes az 1928-ban Londonban bemutatott első színes televízió atyját, Hovhannes Adamiant kiemelni. Luther George Simjan a bankautomata, az orvosi ultrahangkészülék, a katonai repülőgépszimulátor feltalálója. Giacomo Luigi Ciamician kilencszeres Nobel-díj-jelölt a napelemes rendszerek feltalálója. Ave Tevanian pedig Steve Jobs mellett az Apple frontembere. Alesh Terian az iráni asztronómia „mamája”, Teheránban az első női fizikaprofesszor. Abraham Alikhanov 1949-ben az első szovjet atomreaktor tervezője. Roger Altouyan asztromkutató, a nyákolódó feltalálója. Boris Ananyev az antropológiai pszichológia megalapítója. Hagop Akiskal a bipoláris elmezavarok egyik első, világhírű kutatója. A bipoláris elmezavar csak nagyon okos emberekre jellemző – Illyés Gyulára vagy Goethe-re például. John Najarian sebész a szervátültetés egyik úttörője. Alexander Khe-murizian az első holdjáró megépítője. Raymond Vahan Damadian a mágnesesrezonancia-gép (MRI) feltalálója. Levon Chailakhan a világ első, sikeres klonozását végezte el a Masha nevű egéren, tíz évvel előzte meg a híres Dollyt. A Mikoyan

család tagjai a MiG vadászgépek tervezői voltak. Charles Aznavour szanzonekés dalait sokan ismerik. Garri K. Kaszparov örmény-zsidó sakkvilágbajnok is ismerős. Aram Hacsaturján örmény zeneszerző művei is világszerte ismertek, közülük néhány péntek este 6 órakor a Kultúrpalota kistermében meghallgatható. A rock rajongói biztosan ismerik a System of a Down együttest, az örmény genocídium hírnökeit, akiről a vásárhelyi közösség is hallhatott már. A listát ebben az esetben is folytathatnánk.

– 14. alkalommal szerveznek Marosvásárhelyen örmény kulturális napokat, ezúttal a téma az örmény zene. Megkérjük, ismertesse az esemény programját, és fontosságát. Mire számíthatnak az érdeklődők?

– Az eseménysorozat október 11-én, pénteken délután 6 órakor a Kultúrpalota kistermében kamarazenei hangversennyel kezdődik, Aram Hacsaturján zeneszerző műveiből a csíkszeredai Trio Spiritoso ad elő.

Szombaton 10 órakor a Bolyai téri Studium Hub konferenciatermében Örmény zeneművelődési előadások címmel tudományos-ismertetterjesztő előadások hangzanak el: dr. Avéd Éva Marosvásárhely zenei életét ismerteti, dr. Bodurian Ágota (Székelyudvarhely) Komitas, az „örmény Bartók” életét és munkásságát mutatja be, Gál Hunor (Gyergyószentmiklós) pedig az erdélyi örmény katolikus templomok orgonáiról értekezik. Ezt követi az erdélyi örmény katolikus templomi kórusok zenei workshopja Molnár Árpád szamosújvári és Bíró Zsolt gyergyószentmiklói karnagyok vezetésével.

Du. 3. órai kezdettel a Bolyaiak szobrától indulva városi sétára várjuk az érdeklődőket, ez alkalommal a téma: Zene Marosvásárhelyen – emberek, intézmények, örmények. Dr. Kálmán Attilával, egyesületünk elnökhelyettesével a vásárhelyi zenepedagógiai képzésről, a főteri katolikus templom orgonájáról, Bod Péter zenélő kútjának történetéről mesélünk a résztvevőknek.

Délután 5 órakor a Köteles utcai volt minorita templomban az Örmény népi és liturgikus dallamok című programsorozat kezdődik. Ennek első részében keleti egyházi dallamok hangzanak el a Marosvásárhelyen első alkalommal az elejétől a végéig énekelt örmény liturgián, a szamosújvári, gyergyói és vásárhelyi örmény egyesített kórusok közreműködésével. Ezt követően kaukázusi népdalokat ad elő furulyán Ferencz János és Sántha Éva (Marosvásárhelyi Allami Filharmónia), Kántor Anna Erzsébet és a Marosvásárhelyi Művészeti Főgimnázium diákjai.

Este 7 órakor pedig szintén első alkalommal szervezünk svédasztalos örmény kulináris estet. A rendezvény helyszíne a marosvásárhelyi vár Kádárok bástyája, ahol a résztvevők a B.EAT mesterszakácsainak örmény ételkülönlegességeit kóstolhatják meg örmény konyak kíséretében, gyertyafényben, örmény népzenei háttérrel. Az eseményen közreműködnek a Bolyai Farkas Elméleti Líceum diákjai Ugron Noémi-Andrea vezetésével.

A programsorozat vasárnap délben zárul, amikor megismétlik a Zene Marosvásárhelyen – emberek, intézmények, örmények – című városnéző sétát, szintén a Bolyaiak szobrától indulva.

Minden programra szeretettel várjuk a kedves olvasókat és az érdeklődőket.

– Köszönjük a tájékoztatást és a beszélgetést...

– Én köszönöm a lehetőséget!

* A fotóanyagot dr. Puskás Attila, a Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület elnöke bocsátotta a szerző rendelkezésére.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1123.

Arthur Schopenhauertől idézünk a fősorokban.

	1	BOLOND ... (PETŐFI VERSE)	KÖVÉRSÉG	GALLY ÜRES SZÉKI!	SODRÁS	TROJA
	V					D
		HÁRMAS BETŰ		VERS-CSENGŐ		
		ÜNNEPÉLYESEN ÁRADÓ		MENYASZ-SZONY		
2	E	BECÉZETT ATTILA LE		OERSTED (RÖV.) VAN (NÉMET)		
MOSDÓTÁL			ÖKÖLVIVÁS HELYE IDŐS			
FORMA			MÉHLAKÁS ELHANTOL		SPANYOL AUTÓJEL PARANCSOLÓ	
SZEMMEL ÉSZLEL TEHÉNHANG			ÁLLÓVÍZ PANAMAI AUTÓJEL	FELÜLRŐL MOSDÁS AZ ARGON VEGYJELE		
		ZENÉS DRÁMA SZÉP VITÉZ		CÉGFELE (RÖV.) ZENESZERZŐ (FERENC)		
ADDATLAN!		OLASZ SZERELEM ÉRINT		JEL BENTI VIVÁTOZ		
MAJDNEM NAIV!			ESTEFELE! PÁRAI	SZÖRNY AZ ARZÉN VEGYJELE		
A ZOOLOGIA TÁRGYA			MIKSZÁTH-HÓS (MIKLÓS) EGYIPTOM RÖV.)			
KEVERT SZÍN			A NOSZTY FIÚ ... VALLÁS			
MA ESTE KEZDŐDIKI TE ÉS ÉN			FELTÉVE JELFOGÓ	TALÁL ELTULAJDONIT		
		SPORTOLÓ MEZE MAGOT SZÓR		NÖVÉNY RÉSZE OSZTRÁK FOLYÓ		
TELEVÍZIÓ (RÖV.)		ÉS (LATIN) FÉLIG TELTI!		HANGOSAN SÍR MENJI (OLASZ)	TONNA (RÖV.) A PIAC PIACA!	
... VILMOS (SVÁJCI NYILAZÓ HÓS)			PANASZKODIK A KUTYA RÓMAI 50			
L. N. J.	E					P

A NÉMET OPERASZERZŐ (2.) című pályázat nyertesei:
 Antal Anna,
 Vámosgálfalva
 Májai Erzsébet,
 Jobbágyfalva

A pályázati rejtvény megfejtése:
 LOHENGRIN; WAGNER; A BOLYGÓ HOLLANDI;
 TANNHÄUSER; A WALKÜR

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések az október 4-i számból:

Minirejtvények:
 1. Cavalcanti
 2. De Roberto

Skandi:
 Aki embert nemzeni nem tud, embert nem is szerethet.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

ÉVFORDULÓK (10/2)

	1	2	3	4	L	5	6	7	8	Á
	9					10				
11	V	12	13	14	15		16		17	18
20						21			22	23
24					25		26		27	N
28			29	30		31		32		33
34		35		36		37			38	
I		39	40		41		42	43		C
44	45			46		47			48	49
50					51			52	53	
T					C	54		R		Y

VÍZSZINTES: 1. Ferenc-rendi paptanár, 175 éve született (Polikárp). 6. Aradi vértanú, 175 éve halt meg (Vilmos). 9. Női név (dec. 1.). 10. Angol férfinév. 11. Ír államférfi, 142 éve született (Eamon de). 16. Kréta-szigeti hegycsúcs. 18. Jeladó ütőhangszer. 20. Renegát. 21. Angol archeológus (Arthur John). 23. Teóriakezdet! 24. Olaszul nevetni. 25. Tova. 26. Szép, tövises virág. 28. Azonban. 29. Hantol. 32. Német névelő. 33. Lekvár. 34. Éretlen alma! 36. Írott üzenet. 38. Szántóeszköz. 39. Hatból kettő! 41. Alá. 42. Kis diák. 44. Jogvitát folytató. 47. Ukrán főváros. 48. Alapszámunk. 50. Tévesen jegyző. 51. Az idő párja. 52. Amely tárgyunk. 54. Publicista, '48-as, 200 éve született (Béla).

FÜGGŐLEGES: 1. Női név (márc. 22.). 2. Hamis. 3. Testünk motorja. 4. Zára honi neve. 5. Francia arany. 6. Csüng. 7. Női név (febr. 5.). 8. Muzsika. 11. Püspök, humanista, 500 éve hunyt el (Ferenc). 12. Shakespeare légi szelleme. 13. Liba. 14. Felső társadalmi réteg. 15. Fába vés. 17. A katód párja. 19. Táborigyelmező, '48-as, 175 éve hunyt el (János). 21. Ab ovo. 22. Ügyvéd, politikus, 175 éve kivégezték (Imre; i = y). 25. Magasan tartó. 27. Kétes! 30. A távolba. 31. Vonalzóféle. 33. Igevégeződés lehet. 35. ... Lanza (tenor). 37. Leírta vala. 38. Felnőtt diák. 40. Elgondolás, plánum. 43. A mélybe. 44. Jogtudós, történész, MTA-tag, 225 éve született (Frigyes Keresztély). 45. Majdnem elrak! 46. Törvény (francia). 47. Spion. 49. A jód, a nitrogén és a kén vegyjele. 51. Páratlantusa! 53. Mától kezdve!

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket 2024. október 24-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Német szerzők

1	2	H	3	4	5	D
6			7			
8		9				R
		10			11	
12	13			14		15
16			17			
18					19	

VÍZSZINTES:
 1. Német író, műfordító (Rolf). 6. Fél zsák! 7. Ész. 8. Ünnepi sütemény. 10. Pókszerű állatka. 12. Lyuk a jégen. 14. Le. 16. Római négy. 17. Porció. 18. Zola regénye. 19. Fél nyak!

FÜGGŐLEGES:
 1. Lenin utódja. 2. Csodás kezdet! 3. Csinos. 4. Gátba ütközik. 5. Lám. 9. Tesz. 11. ... Alda (színész). 13. Édeni nő. 15. Fekvőbútor. 17. Pára!

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
 Győzelem tér
 18. szám,
www.bookyard.ro

1	2	3	P	4	5	A
6				7		
8			9			N
10			11		12	
		13				14
15	16				17	
18				19		

VÍZSZINTES:
 1. Német drámaíró (Gerhart). 6. Művészet (angol). 7. Északi szarvas. 8. Mez. 10. Pára! 11. Fohász. 13. Fedőt tesz rá. 15. Hibáztat. 17. A rádium vegyjele. 18. Elvetnivaló. 19. Taszít.

FÜGGŐLEGES:
 1. Uralkodás. 2. Abba az irányba. 3. Lapuféle. 4. Adu. 5. Félig méla! 9. Német kikötőváros. 12. Levegő (előtag). 13. Csomó. 14. Ének. 16. Kicsinyítő képző.

L. N. J.

Washington és Manhattan

Fehér Ház

Az Amerikai Egyesült Államok ötven, önállósággal rendelkező tagállama – közülük az egyik Washington állam Seattle központtal – Washington D.C.-vel (Washington Columbia Kerület) együtt alkotja az államszövetséget. A kerület és Washington város területe gyakorlatilag egybeesik, egyetlen önkormányzat igazgatja, ezért egynek tekintik őket. Így hát a főváros helyi ügyei is szövetségi felügyelet alá tartoznak.

Dr. Ábrám Zoltán

Washington D.C., a főváros jelentős amerikai jelképek otthona. Már a Pentagon hatalmas épületének a megtekintése is fokozza az izgalmat, miközben az autóbusz elhalad előtte a központba menet. A védelmi minisztérium székhelye, a közel harmincezer civil és katonai személynek munkát adó Pentagon az Egyesült Államok legnagyobb összterületű épülete volt hosszú ideig. 2001 szeptemberében megúsza a merényletet.

Az amerikai kongresszusnak otthont adó elegáns Capitolium környékén található a kormányzati épületek, a Kongresszusi Könyvtár, a Nemzeti Levéltár, ahol az amerikai történelem fontos dokumentumait őrzik, közöttük a függetlenségi nyilatkozatot és az alkotmányt. A Capitolium 88 méteres, és a házmagasságtörvény kimondja, hogy a fővárosban egyetlen épület sem lehet magasabb nála. Épület nem, de emlékmű igen: a város legmagasabb építménye a Washington-emlékmű 169 méter magas obeliszkje. A Washington tője a National Mall közepén található, uralja a környéket, távolról is jó tájékozódási pont.

A National Mall, a fákkal szegélyezett sugárút a város kulturális központja, több jelentős amerikai emlékművel, világhírű múzeummal, árnyas ligettel. A Capitolium-dombtól a Lincoln-emlékműig húzódó több mint két mérföldes sugárút két oldalán csodálatos múzeumok sorakoznak, megtekintésükre lehetőség szerint napokat ajánlatos szánni. Ez a nagy, nyílt terület sétálásra, kocogásra, szemlélődésre is rendkívül alkalmas. Az egyik legnépszerűbb turistacélpont az Egyesült Államokban, számos nemzeti emlékhely sorakozik körülötte: a Thomas Jefferson-emlékmű, a Lincoln-emlékmű, a Franklin Delano Roosevelt-emlékmű, a második világháborús nemzeti emlékmű, a koreai háborús veteránok emlékműve, a vietnámi veteránok emlékműve, Columbia kerület háborús emlékműve és az Albert Einstein-emlékmű.

A kedvelt amerikai épületek listáján az

National Mall

Capitolium

első tizen hat washingtoni épület található. A már említetteken (Capitolium, Thomas Jefferson-emlékmű, Lincoln-emlékmű, vietnámi veteránok emlékműve) kívül a Washingtoni Nemzeti Katedrális és természetesen a Fehér Ház. Az Egyesült Államok mindenkori elnökének hivatalos lakóhelye és munkahelye, az elnöki rezidencia klasszicista stílusú épülete nevét homokkő homlokzatának fehér színéről kapta. Miután a XX. század elején az amerikai elnök a Capitoliumból a Fehér Házba helyezte át munkahelyét, az épület bővítésen esett át, kialakult a nyugati és a keleti szárny mai formája. Az épület turisták számára megközelíthető, a Capitoliumtól a Washington-emlékműig haladva, majd onnan jobbra térve. Számomra (is) felemelő élménynek bizonyult, amikor sokadmagammal a vaskerítésnek támaszkodva megjelent szemem előtt a Fehér Ház sziluettje. Kevesebb mint száz méternyi látótávolságra, a gyönyörűen gondozott kert szívében.

A főváros után New York és annak szíve a legismertebb. A Hudson folyó torkolati része által körülölelt Manhattan, New York központi negyede „világmárka”, talán az egész világ leghíresebb városrésze. A város öt kerületének egyike, több mint másfél millió lakos otthona, kereskedelmi, pénzügyi és kulturális központ. A sziget nagyjából középvonalában húzódik az Ötödik sugárút (Fifth Avenue), míg a városrész igazi közepe a neonfényes Times Square a Hetedik sugárút és a színházi sugárút, a Broadway kereszteződésében. Közeliében az Empire State Build-

ding, vagy a Rockefeller Központ, amelyek a tetejéről gyönyörű, lélegzetelállító kilátás nyílik Manhattanre és környékére. Északra a kiterjedt Central Parkra, amelynek a szomszédságában látogatható a leghíresebb New York-i múzeum, a Metropolitan. Délen a felhőkarcolók legsűrűbb negyedére, közöttük a híres Wall Streetre, ahol a terrorista támadás áldozatául esett World Trade Center ikertornyai helyett újak épültek fel 2011. szeptember 11-e óta. Távolabb látható a Szabadság-szobor, valamint az Újvilágba érkező bevándorlókat egykoron fogadó Ellis-sziget, amelyek amúgy hivatalosan szövetségi területnek számítanak, így nem tartoznak sem New York államhoz, sem New York városhoz, sem a Manhattan városrészhez.

Amint Frank Sinatra megénekelte a Manhattant: „ez az a város, ami soha nem alszik, és tapasztalatom szerint, ahol te sem alszol, mert a kilátás a hotelszobából szebb, mint

Ennél már csak a felhőkarcoló egykori építetéről készült korabeli fénykép izgalmasabb, amint a munkások a cigarettaszünet ideje alatt egy vascsövön üldögélnek sok száz lábnyi magasságban.

Az egykori központi pályaudvarhoz vezető úton utcai mutatónyosok ügyeskednek némi aprópénzért. A terminál központi épületében kiállítások és főleg étkezdék, az amerikai szórakoztatóipar termékei. Arrább koldusok, parkban ücsörgő emberek, majd Miki egér, Batman, Michael Jackson figurái. A taxiállomásnál némi sor, egy-egy étkezőegység is előfordul a csendes várakozás. A Wall Streeten található híres tőzsdeépület megsemmisítéséhez a metró utazás a legkifizetődőbb, kényelmes és biztonságos. Szemben George Washington szobra, a messzeségben feltűnő első számú New York-i jelkép, a Szabadság-szobor mellett még számos szimbolikus épület, mint a New York Times irodaháza, a rádió és a tévé épülete (reggelként az utcáról figyelhető a bemozdók munkája), a Brooklyn Bridge és társaik.

Alsó-Manhattanben kínai (Chinatown) és olasz (Little Italy) utcák sorakoznak, telis-tele csábító vendéglátóipari egységekkel, utcai árusokkal. Északon a többségi fekete lakosságáról híres Harlem fekszik fehérek által is szívesen látogatott vendéglőivel, hiszen ma már itt is jó a közbiztonság. A huszadik század első felében jelentős számú magyar bevándorló lakott a Harmadik sugárúttól keletre, a 86. utca magasságában, mára viszont a magyar közösségek felbomlottak, így már nincs „magyar negyed”. De vannak nyomai az egykori magyar utcáknak, templomokban és nemzeti színekben kifejezett utalások a magyar életre. A 82. utcában várja híveit a református templom, bejárati ajtaján nemzeti színű szalaggal. Az utca magyaros hangulatát fokozza, hogy a templom szomszédságában található a Magyar Ház a könyvtárral, valamint az is, hogy a szemközti tűzcsapot piros-fehér-zöldre festették le.

Szabadságvágyó amerikaiak és magyarok egy csoportja emelte a szabadság bajnoka, Kossuth Lajos szobrát New Yorkban. Egy szoboregységről van szó Észak-Manhattan-

New York felhőkarcolói

amit korábban elképzeltél...” A legtöbben mégsem a szállodai szobájukból tekintenek a függőleges város több száz felhőkarcolójára, hanem tömegközlekedési eszközzel vagy autóval érkeznek a belvárosi negyedbe. Amúgy Manhattanben gyalog és metróval érdemes közlekedni, és a számtalan reklámon, fényen és csillogáson kívül a magas épületek szépségét is meg lehet találni. A szűk tér, a bezártág érzése csak az alsó városrészben tapasztalható, ahol valóban keskenyebbek az utak és utcák, és ezért jobban igénybe kell venni a nyakizmokat.

Manhattan egyszerre hagyományos és rendhagyó, számos sajátosságot és egyúttal különlegességet tartogat. Már az is különleges, hogy a soktucatnyi emelet árnyékában megpihen egy száz-kétszáz éves anglikán templom (védett építészeti érték), vagy egy négy-öt-hat emeletes elegáns vendéglátóipari egység, netán lakóház. Vagy például az, hogy a Rockefeller Center előtt kétszerez ember-nagyságú patkányszobor terpeszkedik. Vagy talán csak jópofa egerke lenne? A Rockefeller tér 30. szám külön turisztikai gyűjtőpont, előtte szórakozási alkalmatosságokkal, innen van a bejárat a The Rock épületébe. A tetőről lenyűgöző a lelátás a környező épületekre, a sárga taxikra és a kigyózó embersorokra.

Tűzcsap a 82-es utcában

ben. Az Egyesült Államokban a szabadság szó már-már bűvös kifejezés. Ennek jegyében több alkalommal tiltakozó megmozdulásra került sor a román főkonzulátus épülete előtt. A székely és magyar zászlók, a kokárdák, a feliratok azt hirdették: „Autonómiát az erdélyi magyarságnak, a székelységnek!”

Megkezdődött a lomtalanítás Marosvásárhelyen

Harmadik éve szervezik úgy a lomtalanítást, hogy nem mindent egyszerre dobunk ki, ugyanis azt lehetetlen szelektíven elszállítani, hanem meghatározott napokon a meghatározott hulladéktípust szedi össze a szolgáltatással megbízott cég, a Polaris Urban Group Environment – tudatta a Marosvásárhelyi Rádió reggeli műsorában Soós Zoltán polgármester.

Tasnády Ádám

Az előjáró hangsúlyozta, nem fogják szórólaponok segítségével értesíteni a lakosságot, ugyanis azzal további hulladékot termelnek, ehelyett a szemétszállító vállalat és a polgármesteri hivatal honlapján, valamint a közösségi oldalakon teszik közzé a lomtalanítással kapcsolatos információkat.

„Az emberek kell kövessék a honlapokat, mert azért vannak, nem tudunk 18 ezer szórólapon kidobni” – mondta a polgármester.

Ezeket a felületeken bárki elol-

vashatja, hogy melyik napon mely lakónegyedekben helyezik el a speciális konténereket.

„Persze most is lehet mondani, hogy miért nem csenget be hozzám a polgármester személyesen az X utcába, hogy mikor kell Mari néni vagy Pista bácsi megcsinálnia, de valahogy fel kell nőnünk, hogy a városgazdálkodás két félből áll. Van a városvezető, amely leszervez, és van a lakosság, amely azt mondja, hogy igénybe veszem ezt a szolgáltatást, odafigyelek a kommunikációra. Ha valaki írt, hogy év közben építkeztek, és az építési törmelék elszállítása csupán meghatározott időben történik, semmi gond nem volt, megadtuk annak a három cégnek az elérhetőségét, amely ingyen és bérmentve átveszi az építési törmelékot. Tehát minden meg van szervezve, csak az emberekben legyen meg az akarat és a jóindulat, hogy ennek utána nézzenek” – mondta a városvezető.

Hozzátette, ezúttal a nagy méretű hulladékot szállítják el, például bútorokat, matracokat és minden olyan lomot, amely sem a

háztartási, sem a zöldhulladék, sem az elektronikai cikkek közé nem sorolható. Amennyiben nagyobb mennyiségű vagy méretű a szemét, amit a tulajdonosa nem tud elszállítani a konténerig, igényelheti, hogy az illetékes szemétszállító cég a ház elől vigye el. Példaként hűtőszekrényt, mosógépet vagy nagyobb bútoradarabot említett a városvezető, valamint külön kiemelte, abban az esetben is igényelhetnek segítséget, ha egy idősebb személy szabadulna meg valamilyen nagyobb tárgytól, ám nem tudja elszállítani azt a tárolóig.

„Mindenképpen követni kell a cég mondanivalóját, a honlapokat” – emelte ki Soós Zoltán polgármester.

Tilos a nagy méretű hulladékot mérgező vagy más, nem veszélyes, újrahasznosítható hulladékkal keverni. Nem gyűjtenek építési hulladékot. A kijelölt helyszíneken videokamerák vannak felszerelve, a büntetéseket a törvénynek megfelelően alkalmazzák – olvasható Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatalának Facebook-bejegyzésében.

Fotó: Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatala

Lehet szórványt képviselni a tömbmagyarságból?

Markó Attila mellett döntött a SZÁT

Nagy-Bodó Szilárd

Október 7-én, hétfőn ülésezett Kolozsváron az RMDSZ Szövetségi Állandó Tanácsa (SZÁT), ahol megszületett a döntés, hogy Hargita megyében az ötödik helyről indul az Erdélyi Magyar Szövetség vagy a Magyar Polgári Erő képviselőjelöltje, Kovászna megyében a harmadik helyet kapja az RMDSZ képviselői listáján valamelyik kisebb párt jelöltje. A SZÁT megszavazta a szövetség képviselőit is. A kétfordulós szavazás eredménye szerint Markó Attila Gábor töltheti be a tisztséget, aki a Maros megyei képviselőlista harmadik helyéről indul, Csép Éva Andrea és Vass Levente után.

Az RMDSZ ifjúsági szervezetének képvisellete Kolozs megyében kapott helyet Szilágy Dóra Emese személyében. Csoma Botond, az RMDSZ képviselőházi frakcióvezetője, a szövetség szóvivője a sajtónak elmondta, hogy három lehetőség volt: Szilágy, Kolozs és Szatmár megye, azért döntöttek Kolozs megye mellett, mert Kolozs városon sok a magyar egyetemista, illetve számos ifjúsági szervezet található meg a kincses városban, ezért Szilágyi Dóra Emese, a Magyar Ifjúsági Értekezlet elnöke a második hely Kolozs megyében a képviselőjelölti listán.

A szórványképviselő-jelöltségre heten jelentkeztek. Csoma Botond elmondta, hogy nehéz volt a döntés, mivel minden jelölt jó, aki a belső versenyre jelentkezett. A két-

fordulós kiválasztás második körébe Markó Attila Gábor és Bodoczi Annamária jutott be, akik 15, illetve 13 szavazatot kaptak a SZÁT-tól, így a következő parlamenti ciklusban Markó Attila képviselheti a szórványt. Ez viszont több kérdést is felvet, mint például, hogy mekkora támadási felületet hozott létre önmagán az RMDSZ azáltal, hogy Markó Attila visszakérül a parlamentbe? Hiszen egyes rosszindulatú román pártok, politikusok azt állíthatják, hogy a döntéshozásban van az a személy, aki elmenekült az igazságszolgáltatás elől. Markó Attila ellen több eljárás is indult, korrupcióval vádolták a Mikó Kollégium létrehozása kapcsán, és egy bírósági döntés letöltendő börtönbüntetésre ítélte. Ezt követően menekült Magyarországra, ahonnan 2023 áprilisában tért haza, miután minden perben ejtették ellene a vádakat, azaz bizonyosságot nyert, hogy ártatlan, de ennek ellenére érvényben volt ellene az Interpol-körözés.

Az is kérdéses, hogy mennyire tud valaki a tömbmagyarságból kellően hozzászólni a szórvány problémáikhoz, és tenni ezek megoldása érdekében? Markó Attila Brassóban született, tehát szórványban, hosszú évekig Bukarestben élt, ahol kicsi a magyarság aránya, ilyen értelemben lehet rálátása a szórványt érintő témákra is, illetve minden bizonnyal számíthat segítségre a szövetség politikusainak részéről, akik a szavazás után is ellátták tanácsokkal.

Markó Attila tavaly tavaszi hazatérését követően az RMDSZ kongresszusán mondta el, hogy kész visszatérni a közéletbe, és folytatni a munkát. Erre most lehetőséget kapott mint szórványképviselő-jelölt. Kérdés, hogy miért nem Kovászna megyei képviselőként, ahogy az is kérdés, hogy hogyan térhetett vissza, miközben Nagy Zsoltnak például nem volt erre lehetősége, pedig szabadulása után tartott sajtótájékoztatóján ő is megfogalmazta, hogy visszatérne a politikába. Nem lehet kizárni annak a lehetőségét, hogy Markó Attila visszatérése az általa sokat emlegetett barátoknak (Kelemen Hunornak, Antal Árpádnak és Tamás Sándornak) köszönhető, illetve ott lehet az okok között az orbáni köszönőlevél is, amelyben a magyar miniszterelnök méltatja Markó Attilát az egyházi ingatlanok visszaszolgáltatásáért folytatott küzdelméért.

Befutónak számító helyet kapott tehát Markó Attila a képviselőjelölti listán. Ám ezzel csak 60 éves koráig van rendezve a helyzete. Egyelőre legalábbis nem látszik, hogyan alakul a közéleti tevékenysége, miután lejár a mandátuma. Természetesen, ahogy a mondás is tartja, addig még sok víz lefolyik a Maroson, és nem lehet kizárni, hogy új feladatokkal bízzák meg. Azonban nem lehet elismerni amellett, hogy a szórványképviselő kiválasztásánál nem kérdezték meg a szórványban élő embereket. Lehet, nekik más lett volna a véleményük.

A katasztrófák csökkentésének nemzetközi napja

Hétfégi bemutatók két bevásárlóközpontban

Október 13-án, a katasztrófa-kockázat csökkentésének nemzetközi napján világszerte a természeti katasztrófák hatásainak enyhítésére hívják fel a figyelmet, beleértve a katasztrófaregelőzést, a felkészültséget is.

Ez alkalomból a marosvásárhelyi tűzoltók október 11–13. között tájékoztató-nevelő rendezvénysorozatot szerveznek a megye több iskolájában.

11-én, pénteken diákok számára tartanak evakuálási gyakorlatokat, és felhívják a figyelmet a biztonsági szabályok és intézkedések betartásának fontosságára.

A hét végén Marosvásárhelyen két nagy bevásárlóközpontban tartják meg a Szünetből életmentő önkéntességi programot az ISU és a Vöröskereszt önkénteseivel. 12-én, szombaton a Shopping City bevásárlóközpontban, 13-án, vasárnap a Plaza M-ben tartanak bemutatót – tájékoztatót a tűzoltóság sajtóosztálya.

Nyitott kapuk napja csak az aleggységben

Ugyanezek a napokon, 10–14 óra között a szászrégeni, segesvári,

dicsőszentmártoni, sármási és nyárádszeredai aleggységek a Nyitott kapuk napja keretében lehetőséget adnak az érdeklődőknek, hogy megismerjék a megyei tűzoltóságok feladatait és beavatkozási technikáit. Megkeresésünkre arról is tájékoztattak, hogy a marosvásárhelyi, Horea utcai, frissen átadott tűzoltólaktanya kapuit ezúttal még nem nyitják meg a látogatók előtt, egyelőre az átköltöztetés és berendezkedés folyik.

A polgárok biztonságának növelése érdekében a Maros megyei tűzoltóság folyamatosan megelőző tájékoztatói és oktatási tevékenységet folytatnak. Mindezek a lakosság tudatosságának növelését és érzékenyítését célozzák, valamint felkészítik őket a vészhelyzetekben való hatékony reagálásra. Mivel a legtöbb katasztrófa elkerülhetetlen, az élet- és vagyónveszteségek jelentős csökkentése érdekében hasznos a polgárok folyamatos tájékoztatása. A vészhelyzetek kockázatainak, valamint a vészhelyzetek előtt, alatt és után követendő szabályoknak és intézkedéseknek az ismerete alapvető fontosságú a túlélésért folytatott küzdelemben. (pálosy)

Halálos közúti baleset

Október 9-én, szerdán hajnali 3 óra körül a szászrégeni tűzoltókat a Magyarfülpös és Faragó között történt közúti balesethez irányították. A helyszínen egy felborult autót találtak a járműbe szorult személlyel.

Az áldozatot kiszabadították a személyautóból, de nem reagált az újraélesztési manőverekre, az orvos a helyszínen halottnak nyilvánította – tájékoztatót a Maros megyei tűzoltóság sajtóosztálya. (szer)

Fotó: ISU

Közlemény ingóságok eladásáról

2024. október 23-án 11 órakor a Marosludasi Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén – Marosludas, Köztársaság utca 25. szám – nyilvános árverésen értékesítik

az alábbi adós tulajdonát képező ingóságokat:

DANIEL TRANS KFT., Marosludas, Tordai u. 67. szám:

– Hofmann vulkanizáló felszerelés, Monty 20 modell, működőképes, de sokat használt. Különleges ismertetőjegyei nincsenek. A kikiáltási ár 2.700 lej. A kikiáltási ár a becsérték, nem tartalmazza a héát, második árverés.
– Vulkanizáló felszerelés, kerékcentrírozó, márkája nem ismert, működőképes, de sokat használt. Különleges ismertetőjegyei nincsenek. A kikiáltási ár 1.800 lej. A kikiáltási ár a becsérték, nem tartalmazza a héát, második árverés. Az ingóságok nincsenek megterhelve.
A vásárlásban érdekelteket felkérjük, hogy legalább egy nappal az árverés előtt mutassák be a következő iratokat:

– vásárlási ajánlat

– a részvételi díj kifizetését igazoló irat vagy garancialevél – a részvételi garancia a kikiáltási ár 10%-a, és a Marosludasi Kincstárban nyitott RO68TREZ480506701XXXXXX számlára kell befizetni; címzett a Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal (adószám: 4322637)

– az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazása

– román jogi személyek esetében a Cégbíróság által kibocsátott cégbejegyzési okirat másolata

– külföldi jogi személyek esetén a cégbejegyzési okirat román nyelvű fordítása

– román magánszemélyeknek a személyazonossági igazolvány másolata

– külföldi magánszemélyeknek a személyazonossági/útlevelel másolata
– saját felelősségre tett nyilatkozat arról, hogy az ajánlattevő nem az adós cég közvetítője.

A vásárló köteles betartani az olyan sajátos törvényeket, mint a környezetvédelmi és örökségvédelmi, valamint egyéb hasonló jogszabályok. Bővebb tájékoztatás a 0265/411-321-es telefonszámon, 113-as mellék.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (67917-1)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722-1)

DR. INCZE SÁNDOR BELGYÓGYÁSZ FŐORVOS betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatti rendelőben. Előjegyzés a 0265/265-112-es telefonszámon. (23931-1)

SOFÓRT alkalmazunk B kategóriával 3,5 tonnás autóra. Tel. 0746-108-701. (p.-1)

Október 14–16-án folytatódik a lomtalanítás!

Október 14-16. között a 4. zónában – a Kárpátok sétányon és az Egyesülés negyed területén – folytatódik a lomtalanítás. Tíz speciális konténert helyeznek el az alábbi helyeken:

- a Kós Károly utcában, a Közterület-kezelő Igazgatóság bejáratánál,
- a Kárpátok sétányon, az 51-es tömbház mögött, a parkolóban és a „Kicsi aleeán”, a vasút melletti parkolóban,
- a Vasile Lucaciu utcában, a volt kazánház közelében,
- a Jegenye sori park melletti parkolóban,
- a Földműves utcában, a Szabadi park melletti parkolóban, a Darina üzlettel szemben,
- a Szotyori József utcában, a Gyümölcsfa utcával való kereszteződésnél, a temető felé vezető úton,
- a Remeteszegi utcában, a vízüzem környékén,
- a Iosif Hodoş utcában, a volt hőközpont közelében,
- a Hidvég utcában, az Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Igazgatóság (DSV) előtti parkolóban.

Mit nevezünk lomtalanításnak?

Olyan nagyméretű hulladékok begyűjtését (bútorok, háztartási gépek, matracok, silécek stb.), amelyeket a szokásos hulladékgyűjtés során nem tudnak begyűjteni.

FIGYELEM!

Tilos a nagy méretű hulladékot mérgező hulladékkal vagy más, nem veszélyes (maradék, újrahasznosítható) hulladékkal keverni.

Nem gyűjtenek építési hulladékot (betontörmelék, csempe, téglák, gipszkarton, aszfaltdarab, kövek vagy törmelék stb.).

A kijelölt helyszíneken videokamerák vannak felszerelve, ezért a büntetéseket a törvénynek megfelelően alkalmazzák.

A lomtalanítást a Polaris diszpécserközpont – Urban Group Environment végzi, tel. 0733.002.072 – áll a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal honlapján közzétett közleményben.

CityTV

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

KLARA javasasszony 100%-ban megoldja a hozzá forduló problémáját, feloldja a kötést és az átkot, gyógyítja az alkoholizmust, depressziót, impotenciát, epilepsziát, visszahozza a szeretett személyt, pénzügyi sikert és nyereséget hoz a házhoz, szétvált családokat újból összehoz, tarot-kártyából megnézi a múltat, a jelent és a jövőt, bármilyen egyéb problémában is segít.

Köszönetnyilvánítások:

Anica Marosvásárhelyről köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével egyévnnyi távollét után; Marian Ákosfalváról hálás, mert fia kigyógyult az alkoholizmusból, a depresszióból, és jó útra tért; Gergely Nyárádszeredából köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, és megismerkedett élete szerelmével; Antonela Ernyéből köszönetet mond, mert megszabadult a családi átoktól, és ismét boldog; Irén férje Vásárhelyen az epilepsziából gyógyult ki; Cristian Dicsőből hálás Klarának, mert újra együtt van a kedvesével.
Tel. 0742-450-214, Klara látunk. (Fizetett hirdetés: mp.)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ egy alig használt, kiváló állapotú XTM P4P hallókészülék. Az eszköz gyakorlatilag újszerű állapotban van. A hallókészülék kiváló minőségű, megbízható, és ideális választás lehet hallásproblémákkal küzdők számára. Tel. 0771-770-503. (24036-1)

ELADÓ 250 méter kemény tűzifa. Tel. 0740-832-007. (24052-1)

ELADÓ új kripta sírhely a nagykorház mögötti új temetőben, központi helyen. Tel. 0741-576-235. (23669-1)

ELADÓ használt tetőcserép, 50 bani darabja. Tel. 0770-197-339. (24164-1)

LAKÁS

ELADÓ családi ház + kert (5.800 m²) Toldalagon. Ugyanitt eladó kb. 5 méter száraz hasított fa, ára meg egyezés szerint. Érdeklődni lehet a 0740-407-906-os telefonszámon. (23974-1)

ELADÓ egyszoba-összkomfortos lakás a Kövesdombon. Tel. 0742-796-547. (24112-1)

KIADÓ felújított, bútorozatlan, 2 szobás tömbházlakás a Kövesdombon. Tel. 0771-538-838. (24131-1)

MINDENFÉLE

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, és törmelék-szállítást. Tel. 0749-543-104. (23235-1)

KÉSZÍTÜNK gránitból, mozaikból sírkeretet, kriptát, fedlapot stb., és vállaljuk sírok javítását. Elérhető árak, részletre is. Tel. 0770-873-809. (23828-1)

VÁLLALOK: tetőkészítést, tetőjavítást, külső szigetelést, belső munkát, glettelést, festést, padló- és fali-csempe-lerakást, bármilyen ház körüli javítást. Tel. 0741-169-783. (24092-1)

VÁLLALUNK fakivágást, faelhordást, bontást, elszállítunk törmelékkel. Tel. 0770-621-920. (24087-1)

CÉG vállal 20% kedvezménnyel ház-tetőjavítást, tetőkészítést, cserépforgatást, kültéri-beltéri munkát. Saját anyaggal rendelkezünk. Tel. 0774-574-527. (24087-1)

VÁLLALUNK tetőjavítást, bármilyen javítást, kinti-benti munkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0720-680-854. (24073-1)

HÁZHOZ JÁRÓ manikűrös, pedikűrös, gyógypedikűrös. Géllakk vagy hagyományos körömlakk használatával. Tel. 0749-516-476. (24109-1)

10% KEDVEZMÉNNYEL vállaljuk nyugdíjasok számára a törmelék, régi bútor elszállítását, teraszfestést, ajtófestést. Tel. 0770-620-599. (24129-1)

BEGYŰJTÜNK akkumulátort, hőközpontot és ócskavasat. Tel. 0747-816-052. (24130-1)

A NORALEX MONUMENTE FUNERARE sírkeretet készíti gránitból és mozaikból kedvezményes áron. Szerződések a 2025-ös évre árkedvezménnyel. Tel. 0752-643-455. (24150)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, kerítésjavítást vagy -készítést, kinti, benti meszelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési vagy bádógosmunkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0746-335-349, Laci. (23926-1)

MEGEMLEKEZÉS

Minden évben szomorúan gondolok rá. Mérheterlen hálával emlékezem

id. SIKLÓDI KÁROLYRA halálának 9. évfordulóján.

Nehéz minden nap, csak szép emlék, ami megmaradt a múltból énbennem.

Fájó szívvel gondolok RÁD, legyen csendes az álmod! Nyugodj békében!

Márti. (24135-1)

„Nem vársz már minket ragyogó szemekkel, nem örülsz már nekünk szerető szíveddel. De egy könnycsepp a szemünkben érted él, egy gyertya az asztalon érted ég. S bennünk él egy arc, egy végtelen szeretet, amit tőlünk soha senki el nem vehet. Telhetnek hónapok, múlhatnak évek, szívből szeretünk, s nem felejtünk téged!”

Fájó szívvel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk

BUKSA JULIANNA

halálának első évfordulóján. Szívünk örzi drága emléked.

Szerető leánya, Csilla, unokái: Csabika és Orsika. (24128-1)

Múlnak az évek, te nem vagy már velünk, de szívünkben élsz, soha nem feledünk. Könnyes szemmel, szomorú szívvel emlékezünk október 12-én a pókai

MOLDOVÁN MIHÁLYRA

halálának 3. évfordulóján. Emléke legyen áldott!

Szeretetei. (24145-1)

Szomorúan emlékezünk október 13-án

BARTHA ANDORRA

halálának 30. évfordulóján.

Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel!

Bánatos szülei és testvére családjával. (24140-1)

Fájó szívvel emlékezünk

SZÉKELY ANDRÁS

nagyernyei lakosra, aki október 12-én két éve távozott el közülünk. Szép emléke örökké köztünk él. Szeretettét, jóságát, mosolygós arcát szívünkben őrizzük. Emléke legyen áldott, nyugodjon békében!

Szeretetei: édesanyja, testvére és rokonai. (24163-1)

Fájdalommal emlékezünk szeretett édesapánkra és nagytatánkra, a mezőcsávasi

VITÁLIS KÁROLY

tanító bácsira

halálának 7. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szeretetei. (-)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédmama, anyós, rokon és ismerős,

SÁNTHA ERZSÉBET

2024. október 9-én, életének 82. évében megpihent.

Drága halottunk temetése október 11-én, pénteken 15 órakor lesz Marosvásárhelyen, a református temetőben, református szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (24161-1)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, rokon, ismerős,

VLÁD ERZSÉBET

2024. október 9-én, életének 87. évében megpihent.

Drága halottunk temetése október 11-én, pénteken 14 órakor lesz Marosvásárhelyen, a református temetőben. Szívünkben örökké élni fogsz.

A gyászoló család. (24158)

Tegye fel kérdéseit!

A magyar állampolgárság megszerzésével kapcsolatosan.

EUROTRANS alapítvány

Számíthat ránk!

eurotransalapitvany.ro

0364 410 097

Számíthat ránk!

Hitel mezőgazdászoknak > Gépek
 Eszközök Gépek pályázatok KKV
 Modernizálás KKV
 pályázatok
 Eszközök
LAM
 Hitel Eszközök Gépek
 Eszközök Modernizálás
 KKV
 Hitel
 MICROCREDIT • MIKROHITEL
 Hitel mezőgazdászoknak > Gépek KKV
 pályázatok

0720 030 804

ACS Dance Art Tg Mureş
 ÎN COLABORARE CU:
 Consiliul Local Sântana de Mureş, Primăria Târgu Mureş, ACS, Direcția județeană, AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SPORT, Federația Română de Danse Sportive

ORGANIZEAZĂ CONCURSUL NAȚIONAL

25 de ani în arta dansului

Cupa Dance Art

ediția a XIII-a
 26 octombrie 2024

Marosszentannai sportcsarnok

Sala de sport din Sântana de Mureş (strada Sportivilor)

Mai multe detalii: www.danceart.ro

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Október 26-án 13. alkalommal tartjuk meg a Dance Art Kupát a marosszentannai sportteremben.
 19 órakor lesz a díszmegnyitó, ahol köszöntik azokat a Dance Art-sportolókat, régi tagokat, akik a klub 25. születésnapját együtt szeretnék megünnepelni.
 A <http://www.danceart.ro> oldalon megtalálható az az űrlap, amelynek kitöltői ingyenes belépőt kapnak.
 A résztvevőket meglepetések is várják.
 Jöjjön el és ünnepeljen a Dance Arttal!

MAROSVÁSÁRHELY / TÂRGU MUREŞ

Őszi kavaalkád
Cavaicada de Ioamnă

Városi Sport park (Liget) parkolója / Parcarea Parcului Municipal

2024.10.12-13. / 12-13.10.2024.

Üzleti sikereinek titka:
 a jó **REKLÁM!**

Hitel a NÉPÚJSÁGBAN
 Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

AUTÓKOZMETIKUST keres

Marosvásárhely
 Predal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
 0740-393-060
 0722-605-593